

TRYBUNA ROBOTNICZA

w numerze:

Tło kryzysu rządowego w Belgii

Nr. 94 — (765)

Katowice - Kraków - Wrocław - Częstochowa - Rzeszów - Kielce, piątek, 4 kwietnia 1947 r.

Rok V.

WYROK ŚMIERCI na Rudolfa Hoessa — kata Oświęcimia

WARSZAWA. Sala Najwyższego Trybunału Narodowego wypełniona po brzegi. Punktualnie o godz. 16 rozlega się dzwonek. Na salę wchodzi Trybunał. Przewodniczący, sędzia Eimer, odczytuje wyrok, mocą którego oskarżony Rudolf Franciszek Ferdynand Hoess skazany został na karę śmierci. Oskarżony przyjął wyrok spokojnie.

Przynależność do NSDAP i SS.

W obywatelskich motywach, obejmujących 64 strony pisma masywnego, Najwyższy Trybunał Narodowy stwierdza, że przebieg rozprawy potwierdził czynny, zaręczony Hoessowi w akcie oskarżenia. Najwyższy Trybunał Narodowy stwierdza, że oskarżony BRAE UDZIAŁ w organizacji przestępczej pod nazwą Niemieckiej Partii Robotniczej (NSDAP), która wytknęła sobie za cel poddanie swemu władztwu innych narodów przez planowanie, organizowanie i dokonywanie zbrodni przeciw pokojowi, zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości.

ludności cywilnej polskiej i żydowskiej, a także wielu innych narodowości.

4 miliony 312.000 zamordowanych
POZBAWIŁ życia około 300.000 ludzi, osadzonych w obozie, uję-

tych ewidencją obozową, ponadto około 4 miliony ludzi, głównie Żydów, z różnych krajów Europy. POZBAWIŁ życia około 12.000 jeńców radzieckich, osadzonych w obozie koncentracyjnym wbrew przepisom prawa międzynarodowego o traktowaniu jeńców. ZNECAŁ się nad osad-

zonymi w obozie więźniami fizycznie i moralnie. KIEROWAŁ masowym rabunkiem mienia, przeważnie kosztowności, odzieży i innych wartościowych przedmiotów.

Świadomość zbrodni
W dalszym ciągu motywów Try-

Z konferencji moskiewskiej

Min. Bidault wierzy w jednomysłność „Wielkiej Czwórki” w sprawie ustroju politycznego Niemiec

MOSKWA, 3. 4. (obsł. wł.) Rada Ministrów Spraw Zagranicznych w Moskwie podjęła dzisiaj zwyczajne formalne obrady nad problemem utworzenia tymczasowego rządu dla Niemiec. Według doniesień ministrów uzgodnili, że odbudowa Niemiec jako państwa przeprowadzona będzie w czterech następujących etapach: pierwszy etap obejmie utworzenie centralnej administracji w Niemczech; drugi etap obejmie

utworzenie rady konsultacyjnej złożonej z przedstawicieli poszczególnych państw niemieckich, w trzecim etapie opróżniona została tymczasowa konstytucja Niemiec i utworzony będzie niemiecki rząd tymczasowy. W ostatnim czwartym etapie powstanie ostateczna konstytucja nowych Niemiec.

Delegacja francuska zażądała, aby w drugim etapie wyznaczono na definitywne granice nowych Niemiec. Delegacja radziecka zażądała, aby w opracowaniu konstytucji niemieckiej wzięli udział przedstawiciele partii politycznych i związków zawodowych. Ponadto min. Molotow wysunął projekt, aby podstawą nowej konstytucji był schemat konstytucji weimarskiej. Delegat amerykański Marshall wyraził pogląd, że Niemcom powinna być nadana Karta Praw.

W ciągu dzisiejszego posiedzenia amerykański sekretarz stanu Marshall poinformował min. Molotowa, że liczba wojsk amerykańskich w Chinach została zredukowana do 6 tys żołnierzy i

marynarzy, którzy pozostaną tam na wyraźne życzenie rządu chińskiego. Min. Marshall wyjaśnił również, że wojska amerykańskie w Chinach przeprowadziły reparaację 3 mil. japońskich jeńców wojennych, których przewieziono do Japonii.

Wcześniej jeszcze min. Molotow zażądał od pozostałych ministrów wymiany informacji na temat wykonania postanowień konferencji moskiewskiej z grudnia 1945 roku odnośnie Chin.

W drugiej części dzisiejszego długiego posiedzenia Rady Ministrów w Moskwie delegat Francji min. Bidault uzasadnił stanowisko Francji odnośnie tymczasowej organizacji politycznej Niemiec.

Min. Bidault powiedział, że stwierdza z zadowoleniem, że poglądy ministrów spraw zagranicznych zdają się obecnie być bliższe jedności. Bidault oświadczył, że z pewnymi zastrzeżeniami godzi się na brytyjską definicję kolejnych okresów rozwoju politycznego Niemiec.

bunał stwierdza, że oskarżony Hoess zdawał sobie dokładnie sprawę z przestępczych celów partii narodowo-socjalistycznej i organizacji SS. Oskarżony Hoess zdawał sobie również sprawę dokładnie z tego, czym są i do czego służą obozy koncentracyjne. Tu Trybunał nie szczególnie naciskiem podkreślał bardzo szeroko stosowaną przez hitlerowskie Niemcy metodę masowej pracy niewolniczej. Hoess PRZY CZYNIAŁ się i BRAŁ czynny UDZIAŁ w tej niewolniczej gospodarce, stosowanej przez Niemcy hitlerowskie.

Pasmo zbrodni

Następnie Trybunał poddaje szczegółowej analizie cały system nędzy, stosowany w obozie oświęcimskim, gdzie przyjęto zasadę, że Żyd może żyć 2 tygodnie, ksiądz 4 tygodnie, A INNY WIEZIEN 3 MIESIĄCE. W motywach wyroku raz jeszcze przypomniano wszystkie sposoby katorżniczego i mordowania więźniów. Dokładnie omówione zostały eksperymenty pseudonaukowe, dokonane na kobietach i mężczyznach, przebiegających w obozie Trybunał podkreślił, że uderzyła w nieopisany sposób oddziaływały na psychikę i godność człowieka, które poniewierane były z całym rozmysłem i sadyzmem.

Dalszy ciąg na str. 2-ej

Ponad 5 i pół miliona zł. przekazał Śląsk i Zagłębie powodziom

2.129.548 zł. wpłynęło na konto „Trybuny Robotniczej”

Dotychczasowe wpłaty na poczek powodziom osiągnęły w województwie śląsko-dąbrowskim sumę 5.592.890 złotych. PROCENTOWO NAJWIĘC WPŁYNEŁO NA KONTO OTWARTE PRZEZ REDAKCJĘ „TRYBUNY ROBOTNICZEJ” BO 2.129.548 ZŁ.

Dalej na koncie Wojewódzkiego Komitetu Obywatelskiego Pomocy Powodziom w Katowicach zanotowano już sumę 1.213.342 zł. Wpłaty uskutecznione w redakcji „Dziennika Zachodniego” w Katowicach osiągnęły 1.250.000 zł., a wojewoda śląsko-dąbrowski gen. A. Zawadzki w imieniu Urzędu Wojewódzkiego przekazał na konto ogólnopolskie powodziom jeden milion złotych.

Oprócz tych wpływów dojdzie jeszcze ok. 900.000 zł. na wojewódzkie konto pomocy powodziom, oraz około 2.800.000 zł. z dobrowolnych opodatkowań się żalów kopalniarzy i fabrycznych oraz personelu instytucji. Te powyżej przytoczone sumy nie odzwierciedlają faktycznej ofiarności społeczeństwa śląsko-dąbrowskiego. Wiele żalów fabrycznych jak również i instytucyj wpłaciło swe ofiary bezpośrednio na ogólnopolskie konto pomocy powodziom.

W dniu wczorajszym listę ofiarodawców w akcji pomocy powodziom otworzył Związek Zawodowy Pracowników Samorządu Terytorialnego i Użyteczności Publicznej — Oddział w Katowicach, którego członkowie wpłacili ze swych składek miesięcznych 30.000 zł. Miasto Tarn. Góry zadeklarowało na pomoc powodziom 50.000 zł. Załoga Zjednoczenia Przemysłu Farb i Lakierów wpłaciła 16.770 złotych, pracownicy umysłowi kopalni „Wirek” — 16.010 złotych, Państwowa Zawodowa Szkoła Żeńska w Katowicach 12554 zł., załoga garbarni „Marko” w Szczakowej — 10.243 zł., Fabryka Sprzętu Ratowniczego — dawn. „Auer” w Katowicach 7.774 zł., Żydowska Organizacja Twórczości „Ort” w Katowicach 5 tysięcy złotych, oraz Komitet Miejskowy PPR w Krapkowicach 2.720 zł.

Górnicy wykonali plan

Pomimo poważnych trudności, wynikających z mrozów i śniegów, w pierwszej dekadzie marca b. r. górnicy wykonali plan wydobycia węgla z nadwyżką. Plan przemysłu węglowego wykonany został w 100,9%. 8 Zjednoceń przekroczyło plan.

Na pierwszym miejscu znalazło się Rudzkie Zjednoczenie P. W. dając 103,4% planu.

Zjednoczenie P. W.	% planu
Zabrskie	103,1
Rybnickie	102,3
Chorzowskie	101,5
Gliwickie	101,3
Dąbrowskie	101,2
Bytomskie	101,1
Katowickie	100,1

Na dalszych miejscach znajdują się: Jedną z głównych trudności

Pokonanie wszystkich tych trudności, związanych z wydobyciem węgla świadczy dobitnie o wysiłkach żalów produkujących zjednoceń.

Ważne dla repatriantów z ZSRR

był brak wagonów, co wymagało dodatkowych prac na kopalniach przy składaniu węgla na zwalysy. Plan załadunku wykonano w 94,7%. Spowodowane to zostało trudnościami wywołanymi koniecznością rozładowania zatorów wagonowych, spowodowanych przez śniegi i mrozy, jak również uszkodzeniami tras kolejowych przez powódź.

Prace komisji śledczej ONZ w Grecji

BELGRAD, 3. 4. Komisja śledcza ONZ, badająca sytuację na północnej granicy Grecji, zatwierdziła plan swych prac w Jugosławii. W Belgradzie komisja przesłucha 10 świadków ze strony Jugosławii i 3 świadków ze strony Grecji. Komisja wyznaczyła 2 grupy, z których jedna udaje się na przesłuchanie świadków do Skoplje, a druga do Bilke.

Państwowy Urząd Repatriacyjny podaje do wiadomości, że repatrianci pochodzący z terenów republik sąsiadnych L. S. R. R., B. S. R. R. i U. S. R. R., którzy w związku z wyjazdem do Polski zgłosili miennie swoje do opisu u terenowo właścicieli pełnomocników Rządu R. P. do spraw repatriacji, a opisów miennie pozostawionego z przyczyn od siebie niezależnych do chwili wyjazdu nie otrzymali, winni się zgłaszać do najbliższego Powiatowego Oddziału P. U. R. celem przeglądania wykazów zawierających imienne zestawienia niepodjętych przez repatriantów, a nadesłanych obecnie opisów miennie.

Zainteresowane osoby w wypadku odwołania swego miennika w wykazie winny zgłosić w Oddziale Powiatowym P. U. R. wnioski o przekazanie im opisu miennie.

Świąteczny numer „TRYBUNY ROBOTNICZEJ”

Wielkanocny numer „Trybuny Robotniczej” ukaże się już w sobotę, dnia 5 kwietnia 1947 roku we wczesnych godzinach rannych w znacznie zwiększonej objętości (16 stron). Oprócz licznych aktualnych artykułów, numer ten będzie zawierał bogato ilustrowany dodatek.

Ze względu na zwiększone koszty wydania numeru świątecznego — cena pojedynczego egzemplarza w sprzedaży ulicznej wynosić będzie zł. 10,—, dla prenumeratorków dopłata tylko zł. 6,—.

Zwracamy uwagę, że numer wielkanocny składa się z dwóch oddzielnych części.

Proces trwa

Zbrodniarza Rudolfa Hoessa zasądono na karę śmierci. Wydano wyrok na człowieka, który gorliwie i niecierpliwie wypełniał zbrodniczy program narodowego socjalizmu i patrolował w myśli jego ideologii niesłychanym zbrodniom na jednym z odcinków faszystowskiego frontu nienawiści.

Sprawy Hoessa i jego odpowiedzialności prawnej wobec nowej historii naszego narodu nie wolno traktować tylko indywidualnie, nie wolno jej odrywać od warunków rządzących w hitlerowskich Niemczech, w których wysuwano zwyrodniałych przestępców na kierownicze stanowiska, w których zbrodnia była fundamentalnym założeniem ustroju.

Bandycki ustrój rodzi i popiera bandytów.

Właśnie dlatego oskarżenie Rudolfa Hoessa było również oskarżeniem niemieckiego ideału państwa, było oskarżeniem niemieckiej, faszystowskiej koncepcji rządzenia światem przez zadawanie gwałtu przekonaniom i poczynom ludzkim, przez budzenie lęku przed drutami obozów i kratami więzień, przed głodem i śmiercią.

W przebiegu procesu najważniejszym argumentem obrony Hoessa było zmniejszenie siedmiocyfrowych liczb pomordowanych ofiar. Hoess sądził, że tego rodzaju obrona może go częściowo uniewinnić, Hoess nie zaprzeczył jednak, że popełnił zbrodnię. I w tej chwili usprawiedliwiania się przez zmniejszanie ilościowe popełnionych morderstw, tkwi przerażająca okyda i niesamowita groza działalności Hoessa — jako przedstawiciela faszystowskiego państwa i niemieckiego narodu.

Dlatego, jeżeli chcemy zniszczyć zbrodnie przeciw ludzkości — musimy niszczyć ją tam, gdzie ona się legnie, niszczyć ją w ustroju politycznym. Nie można jej likwidować teoretycznym potępieniem, powoływaniem się na humanizm i humanitaryzm. Byłoby to zbyt łatwe, zbyt cukierkowane i nie dawałoby żadnej gwarancji ani możliwości realizacji. Narodu nie można wychowywać umoralniającymi kazaniem. Chcąc zniszczyć podstawy i przyczyny zbrodni, trzeba przebudować ustrój ekonomiczny i społeczny, trzeba stworzyć takie warunki życia — które uniemożliwią Niemcom mord, przemoc i grabież.

A wychować naród niemiecki w tym duchu, można tylko w klimacie demokracji. Ale nie tej „demokracji”, która w pierwszym okresie umacniania się władzy Hitlera, w pewnej specjalnej „misji dziejowej” udzieliła faszystom i chociaż błogosławieństwa, kredytów moralnych i złota.

O tym zapomnieć nie wolno. Proces Rudolfa Hoessa, jako proces przeciwko faszystowskiemu ustrojowi trwa dalej.

Nabiera to specjalnej aktualności w związku z toczącą się konferencją moskiewską. Powinna ona wydać wyrok w tym procesie w imieniu zwyciężczych narodów, które zjednoczone w dążeniach pokojowych i chęci demokratycznego porozumienia — nie dopuszczają do odrodzenia się zbrodni.

Naszym wyrokiem przeciw faszystom — jest ustrój Polski Ludowej. Jeżeli będziemy go wznacniać, jeżeli połączymy się w demokratycznym frontie współpracy z narodami młującymi pokój, jeżeli będziemy walczyć każdego dnia naszą pracą o zwycięstwo demokratycznych zasad — wtedy system rodzący zbrodniarzy z gatunku Rudolfa Hoessa zasadzimy na karę śmierci.

Co odzyskałismy krwią -- utrzymamy pracą „Tydzień Ziem Zachodnich”

Polski Związek Zachodni urządził w dniach od 13 do 20 kwietnia br. „Tydzień Ziem Zachodnich”. Jak głosi wydana w związku z tym odezwa tygodnia ten ma się stać pełną manifestacją pracy, wykonanej na Ziemiach Odzyskanych, ma być zbliżaniem do dotychczasowych osiągnięć Państwa i narodu na Ziemiach Odzyskanych, ma ukazać perspektywy przyszłej drogi i przyszłych celów,

dla których wszyscy Polacy ramię przy ramieniu muszą stanąć na starcie.

Ta ideowa strona, organizowanego Tygodnia Ziem Odzyskanych ma przyczynić się do dalszego zwielokrotnienia naszych wysiłków na Ziemiach Zachodnich.

Ziemię Zachodnią w sensie politycznym i państwowym są już dziś nierozdzielna

częścią naszego Państwa. Nikt i nie tego rzeczywistego stanu nie zmieni. Jesteśmy pełnoprawnymi gospodarzami tych ziem, ale być gospodarzem to znaczy przede wszystkim zagospodarować posiadania własność. Za gospodarowaniem to znaczy pracować.

Ziemię Zachodnią, muszą być te renes szczególnie intensywnej pracy, zarówno tych, którzy na tych ziemiach osiedli jak i nas wszystkich, którzy pracujemy w różnych innych dziedzinach kraju. Przede wszystkim oznacza to dla obywateli zamieszkałych na starej ziemi, że każda swoją pracę i obowiązek wykonywać muszą z pełną świadomością, że pracują dla Polski takiej, jaka jest w oparciu o granice na Odrze i Nysie. Dobrze się stało, że „Tydzień Ziem Zachodnich” jest jakgdyby otwarciem letniego, a więc wzmoczonego sezonu pracy. W tym sezonie stoi wiele zadań przed społeczeństwem i państwem do wykonania. Do najważniejszych należy właśnie dalsze intensywne zagospodarowanie Ziemi Zachodnich. Słusznie mówi odezwa Związku Zachodniego, że Ziemię Zachodnią zdobyte krwią — utrzymamy pracą.

Ambasada radziecka opuszcza Grecję

LONDYN, 3. 4. (obsł. wł.) Według doniesień korespondenta agencji Reutersa z Aten, ambasador radziecki w Grecji opuszcza Ateny wraz z całym personelem ambasady.

W województwie poznańskim przystąpiono już do usuwania szkód powodziowych

Ewakuowana ludność wraca do swych siedzib

POZNAŃ, 3. 4. Jak podaje komisarz przeciwpowodziowy na wszystkich rzekach w obrębie woj. poznańskiego wody opadają. Lody spłynęły. Obszar zalanych terenów o 60.000 ha zmniejszył się do 15.000 ha. Ewakuowana ludność wróciła do swych siedzib.

W związku z powyższym, z dniem 2. 4. br. został odwołany stan alarmowy dla powiatów skwierskiego i gorzowskiego, zaś dla całego woj. poznańskiego stan pogotowia powodziowego.

Przystąpiono już do usuwania szkód powodziowych i do remontu mostów. M. in. most drogowy na Warcie w Gorzowie zostanie naprawiony do 10. 5. br. Czynnikiem są starania ustawienia mostu pontonowego w Gorzowie na czas remontu mostu drewnianego. Komunikacja przez Wartę dla ruchu pieszego w Gorzowie została już uruchomiona.

Dar Prezydenta Bieruta

WARSZAWA. Prezydent Rzeczypospolitej ob. Bolesław Bierut przekazał Centralnemu Komitetowi Pomocy Ofiarom Powodzi zł. 100.000 ofiarowanych przez siebie na pomoc ofiarom powodzi.

Tło kryzysu rządowego w Belgii

W końcu ubiegłego miesiąca Belgia przeżywała najcięższy kryzys polityczny od czasu swego oswobodzenia. Wskutek silnego nacisku wielkiego kapitału usunął rząd czteropartyjny, który krótkimi przerwami sprawował władzę, przez niemal dwa lata i wojno, lecz konsekwentnie, przeprowadzał obce, wyborczy reformy społeczne i gospodarcze.

Jego miejsce zajął nowy twór polityczny - koalicja socjalistów i reakcyjnej partii społeczno-chrześcijańskiej - której jednak nikt i nic nie wróty długotrwałego istnienia. Przesilenie rządowe wywołało żywy odzwiek i wstrząs wśród demokratycznego społeczeństwa belgijskiego, czego dowodem chociażby strajk robotników kopalnianych w Zagłębiu górniczym Belgii, domagających się stworzenia rządu po wznowieniu partii lewicowych. Opozycyjne partie, komuniści i liberałowie, zapowiadają ostrą walkę, w której korzystać będą z doświadczeń prawie dwuletniego współżycia państwem. Na widok tego politycznym, mimo otrzymanego przez nowy rząd wotum zaufania, gromadzą się ciężkie chmury.

Co było przyczyną i bezpośrednim powodem kryzysu rządowego?

Belgia, jeden z krajów Europy zachodniej, który wykazał wprost nadzwyczajną żywotność, jeżeli chodzi o zagadnienie odbudowy gospodarczej, nie zdołał posłać do przodu dwóch lat zdecydowanego oblicza politycznego. W pierwszym okresie po wyzwoleniu się spod jarzma okupacji niemieckiej, gdy jeszcze świeży w pamięci narodu były wypadki współpracy elementów reakcyjnych z faszystowskim okupantem, partie chrześcijańsko - społeczne gromadzą wokół siebie „króć wskich katolików”, brych rektów i nacjonalistów flamanów, zgodziła się ze względów taktycznych na minimalny program polityczny szerokiej koalicji narodowej i wzięcia udziału w rządzie. Z chwilą jednak, gdy dzięki wyłomom klasy robotniczej proces odbudowy gospodarczej posunął się naprzód, reakcja w gwałtowny sposób zaatakowała politykę rządu, a zwłaszcza jego dążenia do podwyższenia realnej wartości zarobków robotniczych przez ogólną zniżkę cen przy zachowaniu obecnego poziomu płac.

Wykonanie tego śmiałego planu nie powinno byłoby napotkać na żadne trudności, jeśli zważyć, że produkcja w wielu dziedzinach przemysłowych przekroczyła znacznie poziom przedwojenny, a dochody trustów w ciągu ostatniego roku wzrosły o 1.819.000.000 franków belgijskich. Mimo to trusty, za którymi ukryte są wielkie banki z Société Generale de Belgique na czele, i które prawie zupełnie opanowały

belgijski przemysł i handel (jedynie tylko kolej jest monopolizacją państwa), otwarcie sabotowały decyzje rządowe o obniżce cen. Jednocześnie zaś prasa belgijska, która w 90 procentach znajduje się w rękach kapitalistów, rozpoczęła gwałtowną kampanię o zwłekszenie marży zysków kupieckich, a co za tym idzie żywy cen artykułów pierwszej potrzeby.

Te machinacje oligarchii finansowej i ciężkiego przemysłu, który w dewaluacji i wewnętrznych chaosie widzi jedyną drogę do powrotu króla Leopolda i przejęcie władzy przez wielkokapitałistyczną reakcję, wywołały w kraju niepokój i mogą wpłynąć na ogólną sytuację gospodarczą i polityczną.

W samym rządzie także wyłoniły się różnice zdań między komunistami i liberałami z jednej strony, a partią chrześcijańsko - społeczną i częścią ministrów socjalistycznych z drugiej strony, co do słuszności subsydiowania w dalszym ciągu przemysłu węglowego, znajdującego się w rękach prywatnego kapitału. Koczując z tej różnicy zdań, która w atmosferze wzajemnego zrozumienia i współpracy można by na pewno przewyciężyć w drodze kompromisu, partia chrześcijańsko - społeczna, marząc już od dawna o rozbiciu obozu demokratycznego i wykluczeniu komunistów z koalicji rządowej, zwróciła się do socjalistów z propozycją dymisji gabinetu i podzielenia się władzą. P. Spaak, przy-

wódcą prawicowej grupy partii socjalistycznej, niedawno jeszcze włączony w aferę t. zw. „dokumentów liżbońskich”, świadczących o jego kontaktach w czasie wojny z współpracującymi z Niemcami królami Leopoldem, propozycję tę przyjął, i szermując argumentem, że nowy rząd osłabił trwałszą więź z socjalistami (dotychczasową większość rządową gwarantowała wielka grupa posłów partii liberalnej) uzyskał na ten krok zgodę kierownictwa partii. Trzeba jednak zaznaczyć, że więcej niż jedna trzecia członków Rady Naczelnej wypowiedziała się przeciwko koalicji z prawicą.

Na zjeździe socjalistów polityka koalicji, broniąca przez P. Spaaka nie tylko nie spotkała

się z jednomyślnym przyjęciem ale niekiedy została wprost zaatakowana. Między innymi krytyczne stanowisko zajął Max Bussat - prezes partii oraz Victor Larock, naczelny redaktor organu partyjnego „Le Peuple”. Najgwałtowniej wystąpił przeciwko włączaniu się z reakcją stary przywódca socjalistyczny, Louis de Broekere, wskazując na niebezpieczeństwo „ustaw fasadowych, które mogą doprowadzić Belgię do mniej lub więcej zamaskowanego korporacjonizmu”. „Jeśli wstąpi się na tę drogę, nikt nie ma prawa pożegnać partii, lecz ja, w tym wypadku, poruczę kierownictwo partii i będę pracował w dołach. Pozostałe jeszcze klasa robotnicza, która może zerwać z tymi, którzy odłączyli się od swych poglądów” - zakończył swoje przemówienie de Broekere.

Prasa reakcyjna także nie ukrywa swoich obaw o spójność koalicji. Konserwatywny dziennik „La Libre Belgique” stwierdza, że nowy rząd jest „przeciw naturze”. Wspólny plan działania przez jednocześnie wręcz przeciwnych programach politycznych jest nie do pomyślenia na dłuższą metę. Przykładem daleko idących rozbieżności między obu rządzącymi partiami było oświadczenie premiera Spaaka, że ani partia socjalistyczna ani partia chrześcijańsko - społeczna nie rezygnują ze swych wprost przeciwnych stanowisk w sprawie powrotu belgijskiego do wygnania króla Leopolda. Nie ulega wątpliwości, że rozdziewki polityczne między partiami nowej koalicji i w łonie samych tych partii muszą przedzielić czy później doprowadzić do nowego kryzysu politycznego.

W. PODGÓRSKI

Hoess skazany Uzasadnienie wyroku

Dalszy ciąg ze str. 1-ej

W poczet krzywd moralnych, zadawanych w obozie w Oświęcimiu, zaliczyć należy także profanację zwłok przez wyrwanie złotych zębów i szerek, przez obcinanie długich włosów kobiecych oraz przez sposób, w jaki postępowano ze zwłokami przy masowym zwożeniu ich do krematoriów i spalaniu. Wreszcie należy przyjąć, że sterylizacja i kastracja więźniów były połączone nie tylko z cierpieniami fizycznymi, lecz również z wielką udręką moralną.

Jest rzeczą charakterystyczną - stwierdza Trybunał w motywach wyroku - że OSKARZONY NIE ZAPRZECZYŁ W ZASADZIE TYM WSZYSTKIM OKROPNOŚCIOM, JAKIE DZIAŁY SIĘ W OBOZIE. Ograniczył się on do tego, że usiłował stwierdzić, iż liczba ofiar nie przekroczyła półtora miliona oraz, że wszystko zło, które zdarzyło się w obozie należy przypisać rozkazom i inicjatywom jego władz przelozonych. Lecz wyjaśnienia oskarżonego dla całkowitego sprzeczności i jego winy są w zasadzie obojętne. Nasuwa się pytanie, czy miał być oboz w systemie programu faszystowskiego, reprezentowanym przez przywódców hitlerizmu? Miało to być miejsce biologicznego i kulturalnego niszczenia ujemnych na rodów, zwłaszcza żydowskiego i narodów słowiańskich. Program ten realizowano przez wojnę i całą sieć obozów, jakie powstały w Niemczech. Ważnymi nie są indywidualne czyny Hoessa, ani to, że chce on przyjąć odpowiedzialność za to, co się działo w obozie; ważnymi są czyny tego zbrodniczego spisku, do którego Hoess przynależał i stopień uczestnictwa jego w tym spisku.

Zespół partii narodowej - socjalistycznej był zbrodniczy, uczestniczył w tym zespole było służba zbrodnicy, kto był w tym zespole, kto do niego dobrowolnie wstąpił, ten jest winien u-

działu w spisku i w miarę aktywności i spełnianej funkcji określa się również stopień jego uczestnictwa. Hoess nie tylko spełniał rozkazy Himmlera, lecz wnosil własną inicjatywę, wykarczując znacznie poza regulamin obozowy i rozkazy swoich władz. W nadmiarze swej gorliwości SS-owski był nie tylko świetnym wykonawcą, ale również usobieniem tych wszystkich „enót”, jakich oczekiwał zbrodniczy reżim hitlerowski od swoich wiernych sług. Na tej płaszczyźnie winy oskarżonego mieści się całe zło i cała chryda stosowanego systemu w obozie. Linią widzącą tego wielkiego przedsięwzięcia śmierci i grabieży, któremu na imię Oświęcim, nie byłaby zupełna, gdyby nie został również zlikwidowany jego założyciel, a przy tym znakomity przedstawiciel ideologii faszystowsko - hitlerowskiej.

Najwyższy Trybunał Narodowy czyniąc odpowiedzialnym Hoessa za wszystko zło, jakie wyrządził ludzkości, wy mierza mu karę śmierci.

Amb. Wierbiński u prez. Benesza

PRAGA, 3. 4. Przedstawiciel Rzeczypospolitej Polskiej w Pradze, Wierbiński, wręczył prezydentowi Beneszowi listy uwierzytelniające go jako ambasadora R.P. w Pradze.

Saillant w Tokio

PARYŻ, 3. 4. Agencja France Presse donosi z Tokio, że w czwar tek, dnia 3 bm. z okazji przyjazdu sekretarza generalnego Światowej Federacji Związków Zawodowych Louis Saillant, w Tokio na placu przed pałacem cesarskim odbędzie się wielka manifestacja robotnicza. W piątek, dnia 4 bm. o godz. 10.30 ponad 500 tysięcy robotników zorganizowanych w związkach zawodowych przedefiluje ulicami Tokio.

Pertraktacje handlowe brytyjsko - włoskie

Rzym, 3. 4. (PAP). Dyrektor Banku Włoskiego Menichella, który stał na czele włoskiej misji handlowej, która prowadziła pertraktacje w sprawie zawarcia traktatu handlowego z rządem brytyjskim w Londynie oświadczył, że umowa będzie wkrótce podpisana w Rzymie.

Czy Cripps zastąpi Bevina?

Londyn, 3. 4. (PAP). Komentując pogłoski jakoby minister Bevin po powrocie z Moskwy miał objąć naczelną kierownictwo planowania gospodarczego, a obecny minister handlu Cripps miał go zastąpić na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Cripps oświadczył: „Sądzę, że nie powinien poświęcić wiele uwagi doniesieniom. Mogę zapewnić, że nie słyszałem w tej kwestii żadnego oficjalnego oświadczenia”.

Z obrad zastępców w Moskwie Dalsze debaty nad sprawozdaniem agencji reparacyjnej

MOSKWA, 3. 4. (ob. wi.) Wczorajsze posiedzenie zastępców ministrów spraw zagranicznych odbyło się pod przewodnictwem delegata radzieckiego Wyszyńskiego. Na posiedzeniu tym dyskutowano nad charakterem sprawozdania o informacjach prze-

wodniczącego agencji reparacyjnej, które ma być przedłożone sesji Rady Ministrów. Przewodniczący Wyszyński zaproponował ustalić czy sprawozdanie przewodniczącego agencji reparacyjnej winno coś nowego do informacji posiadanych przez poszczególne rządy państw sojuszniczych oraz rozstrzygnąć czy nie należało by wysłuchać przewodniczącego biura reparacyjnego na posiedzeniu Rady Ministrów. Wyszyński zaproponował w dalszym ciągu, aby wnioski delegacji radzieckiej zostały włączone do sprawozdania o reparacjach. Przedstawiciele Stanów Zjednoczonych, W. Brytanii i Francji oponowali przeciwko włączeniu do sprawozdania praktycznych wniosków delegacji radzieckiej, motywując to tym, że podobne sformułowanie sprawozdania nie wniesie nic istotnego do meritum sprawy. Po wymianie zdań między delegatami Wyszyńskim, a przedstawicielami W. Brytanii, Stanów Zjednoczonych i Francji, którzy uporczywie stali na swym stanowisku postanowiono nie włączać kon-

kretnych propozycji do sprawozdania o reparacjach. Sprawozdanie przewodniczącego między narodowego biura reparacyjnego postanowiono przekazać sesji Rady Ministrów. W dniu wczorajszym odbyło się też posiedzenie zastępców ministrów dla spraw Austrii, w czasie którego dyskutowano w dalszym ciągu nad zagadnieniem klauzuli gospodarczych traktatu pokojowego z Austrią. Omawianie poszczególnych rozdziałów tego zagadnienia odłożono na następną posiedzenie zastępców ministrów spraw zagranicznych.

Wallace zaproszony do Francji

PARYŻ, 3. 4. Przywódcy czterech największych partii politycznych we Francji wystosowali de peszę do wydawcy pisma „New Republic” b. amerykańskiego ministra handlu Wallace'a, prosiąc by odwiedził Francję w czasie swej projektowanej podróży do Europy. Depeszę podpisali w imieniu partii, socjalistycznej Leon Blum, w imieniu partii komunistycznej - Ducloux, w imieniu MRP - Schuman i w imieniu partii radykalno-socjalistycznej - Herriot.

Tydzień żałoby w górnictwie U. S. A. 400 000 górników rozpoczęło strajk

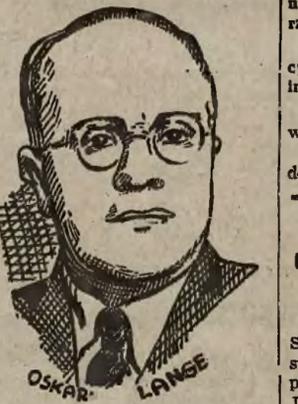
NOWY JORK, 3. 4. (ob. wi.) Tragiczna śmierć 111 górników w kopalniach Centralia stanu Illinois wywarła ogromny wpływ na sytuację w przemyśle węglowym. 1 kwietnia br. 400 tys. górników nie przystąpiło do pracy. Kierownictwo Związków Zawodowych Górników ogłosiło tydzień żałoby w związku z katastrofą na kopalniach Centralia. Tydzień ten potrwa do 7 kwietnia. Gazeta „New York Times”

pisze, że tydzień żałoby górników pogorszył sytuację całego przemysłu w kraju. Praca górników została przerwana w tym właśnie momencie, kiedy rezerwy węgla znacznie się skurczyły i gdy wszystkie wysiłki zostały skierowane na drogę zwiększenia wydobycia węgla. Prasa amerykańska wskazuje na to, że straty węgla w wyniku ogłoszenia tygodnia żałoby wyniosą 10 mil. ton.

Na Radzie Bezpieczeństwa Ambasador Lange przedłożył projekt w sprawie rozbrojenia

NOWY JORK, 3. 4. Na wtorkowym posiedzeniu komisji rozbrojenia Rady Bezpieczeństwa, delegat Polski ambasador Lange wysunął projekt utworzenia trzech podkomisji: ogólnej, której zadaniem byłoby opracowanie wytycznych w dziedzinie rozbrojenia, technicznej oraz prawnej i redakcyjnej. Zadaniem komisji byłoby: 1) Określenie kategorii broni i wojsk, podpadających pod rezolucję w sprawie rozbrojenia, uchwa-

lone przez Generalne Zgromadzenie ONZ.

2) Ustalenie rodzaju informacji, które mają dostarczyć poszczególne rządy.

- 3) Opracowanie uchwały, dotyczącej zakazu produkowania pewnych gatunków broni o charakterze czysto agresywnym.
 - 4) Ustalenie przepisów dotyczących kontroli międzynarodowej i inspekcji zbrojeń.
 - 5) Opracowanie umowy w sprawie rozbrojenia.
- Komisja odroczyła swe obrady do przyszłego tygodnia.

„Wielka Płatka” wyraziła swą zgodę

Czy ONZ rozpatrzy sprawę Palestyny?

LONDYN, 3. 4. (ob. wi.) Sekretariat generalny ONZ ogłosił wczoraj, że pięciu stałych członków Rady Bezpieczeństwa (Stany Zjednoczone, Związek Radziecki, W. Brytania, Chiny i Francja) zgodzili się na zwołanie nadzwyczajnej sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ celem rozpatrzenia problemu przyszłości Palestyny. Obecnie sekretariat generalny skierował zapytania o zgodę do 50 pozostałych członków ONZ. Odpowiedzi winny być przesłane do sekretariatu ONZ w przeciągu jednego miesiąca. Przypuszcza się, że sprawa Palestyny znajdzie się na porządku obrad Zgromadzenia Ogólnego ONZ z początkiem maja br.

Polsko - radzieckie porozumienie handlowe

MOSKWA, 3. 4. W dniu pierwszego kwietnia br. podpisano w Moskwie porozumienie między rządem ZSRR i rządem R.P., w którym strony umówiły się za wrześnię nie później niż 30 czerwca br. umowę o wzajemnych dostawach towarów na rok 1947-48. Do czasu zawarcia tej umowy będą odbywały się wzajemne dostawy towarów, które zostaną włączone do planu dostaw towarowych przewidzianych w umowie na rok 1947-48. Umowę w imieniu rządu ra-

dzieckiego podpisał minister handlu zagranicznego ZSRR Mikołaj w imieniu rządu polskiego kierownik Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego R.P. Grosfeld.

Jednodniowy strajk protestacyjny w Zagłębiu Ruhry

W 170 kopalniach węgla przerwano pracę

BERLIN, 3. 4. Ponad 300 tysięcy górników niemieckich Zagłębia Ruhry i Westfalii rozpoczęło dzisiaj jednodniowy strajk protestacyjny przeciwko niedostatecznym racjom żywnościowym w brytyjskiej strefie Niemiec. Strajk objął 95 proc. wazs stłch zatrudnionych górników i unteruchomil blisko 170 kopalń węgla. Rzeczoznawcy brytyjscy oceniają, że strajk dzisiejszy pozbawił pro-

dukcję niemiecką 230 tysięcy ton węgla. Władze brytyjskie ostrzegły mieszkańców, że ci wszyscy, którzy usłuchają wezwania do strajku, ustraca specjalną rację dodatkową żywności. Minister niemieckiego zarządu Westfalii i Nadrenii wygłosił wczoraj wieczorem gwałtowny apel wzywający górników niemieckich do nierozpoczynania strajku. W niektórych tych miastach nietylko górnicy ale również hutnicy i robotnicy przemysłu przysłączyli się do strajku protestacyjnego.

Władze anglo - amerykańskie badają obecnie przyczyny braków żywności w Zagłębiu Ruhry. Paryż, 3. 4. (PAP). Dziennik francuski „L'Ordre” ostrzega rząd brytyjski przed zbyt dużą łagodnością wobec Niemców. W związku z ostatnimi demonstracjami w Zagłębiu Ruhry dziennik pisze: „Niemcy hołdują zasadzie silnej ręki, lekceważą tych, którzy rządzą łagodnie. Brytyj-

Pomoc z Ameryki dla powodzi

W dniu 1 kwietnia złożyli wizytę ministrowi pracy i opieki społecznej Kazimierzowi Rusinkowi przedstawiciele Church of Brethren (kościół braci) pp. Clarrac i Bruce Wood, deklarując na rzecz powodziarzy - dostawę żywności z Ameryki, a dla gospodarstw rolnych dostawę jajówek. Wspomniani przedstawiciele misji amerykańskiej podziękowanie za zadeklarowaną pomoc w imieniu Naczelny Komisji Rządu wej Pomocy Ofiarom Powodzi.

Dania zamierza wypowiedzieć traktat z USA

W przeciągu 12 miesięcy Amerykanie muszą opuścić Grenlandię

KOPENHAGA. (Telepress) Rząd duński zamierza wypowiedzieć porozumienie, zawarte ze Stanami Zjednoczonymi w 1941 roku dotyczące utworzenia amerykańskich baz wojskowych na Grenlandii. Pierwsze kroki w tym kierunku zostały już ze strony Danii uczynione. Oświadczenie, tej treści złożone zostało przez duńskiego ministra spraw wewnętrznych Gustawa Hasnussena - na terenie parlamentu które spotkało się z entuzjastycznym przyjęciem ze strony całego tutejszego społeczeństwa. Dezyja ta uważana jest, za rezul-

tyczne utworzenia amerykańskich baz wojskowych na Grenlandii. Pierwsze kroki w tym kierunku zostały już ze strony Danii uczynione. Oświadczenie, tej treści złożone zostało przez duńskiego ministra spraw wewnętrznych Gustawa Hasnussena - na terenie parlamentu które spotkało się z entuzjastycznym przyjęciem ze strony całego tutejszego społeczeństwa. Dezyja ta uważana jest, za rezul-

Ponad 1.000 osób ujawniło się na Dolnym Śląsku

Do dnia 31 marca br. ujawniło się na Dolnym Śląsku 1.100 osób, należących do organizacji podziemnych. M. in. ujawniło się w Jeleniej Górze dowódca grupy szturmowej WIN obszaru lubelskiego, podkomendny ujawniono w Lublinie „Zapory” - „Ryś”,

Realizacja amnestii na Śląsku

Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Katowicach zakończyła pracę związaną z realizowaniem ustawy amnestyjnej. W okresie od 4-go do 31-go marca więźniowie opuścili 642 osoby. 62 więźniom skrócono czas odsiadwania kary do połowy, 62 zmniejszono termin wyroku o jedną trzecią lub jedną szóstą. Trzem skazanym na śmierć amnestia uratowała życie, zamieniając karę śmierci na więzienie. Do dnia 31 marca br. Rejonowy Sad Wojskowy we Wrocławiu zamienił pięciu osobom karę śmierci na karę więzienia. 276-ciu osobom darowano karę w zupełności, względnie umorzono postępowanie sądowe. W stosunku do 101 osób kare zlagodzone do połowy, zaś 58-miu osobom do jednej trzeciej. Rejonowa Prokuratura Wojskowa we Wrocławiu zwolniła z więzień 650 osób, którym kara została darowana w całości. W dwu wypadkach zlagodzono kare dożywotniego więzienia na 15 lat więzienia. 140 skazanym obniżono karę więzienia do połowy, zaś 50 do jednej trzeciej.

Przeprowadzić pełną likwidację międzynarodowych ośrodków dyspozycyjnych faszyzmu w Niemczech

W dniu 26 marca br. w Moskwie wiceminister Wyszyński oświadczył: „W brytyjskiej i amerykańskiej strefie okupacyjnej istnieje rozłam, „komitety”, „komitety” i „rady”, uprawiające działalność sprzeczną z interesami państw sprzymierzonych, dodając, że tylko jasne postawienie sprawy może przyczynić się do zdemaskowania i zlikwidowania ognisk faszyzmu.

„W brytyjskiej strefie okupacyjnej istnieje „komitet bałtycki” na czele którego stoją byli wybitni politycy, tacy jak Jozef Lub Engle, który był szpiegiem niemieckim w b. sztabie generalnym armii litewskiej. W obozie dla uchodźców w Haldensau jest komendantem własowiec Drodowski, w miejscowości Oldenburg w obozie nr 671 jest komendantem niejaki Geogoszwill, który służył w armii hitlerowskiej”.

Następnie wiceminister Wyszyński wyliczył szereg innych dyspozycyjnych ośrodków faszyzmu, które cieszą się tolerancją władz okupacyjnych, oraz wyraźną sympatią Niemców.

Zagadnieniu temu poświęcił się już wiele miejsca. Nie od rzeczy będzie przypomnieć fragmenty jednego z artykułów, w którym demaskowaliśmy gniazda najbardziej agresywnych i zbrodniczych elementów, które korzystają ze swobód zagwarantowanych im przez „demokracie zachodnie” nie tylko powstrzymują powrót do kraju setkom tysięcy przysmuszonych emigrantów lecz organizują zbrojne bandy oraz inspirowali mordy „wolnych działaczy demokracji” Mówiliśmy wtedy o ośrodkach naszej rodzimych reakcji spod znaku Andersa oraz o solidarności jaka cechuje faszystów.

„Atak reakcji idzie po linii wywołania bratobójczych walk w tych słowiańskich krajach, które zmieniły celowość polityki sojuszu Słowiańszczyzny, eksploataowanej od wieków przez kapitał zachodni.”

Tym celem na skąd NSZ, UPA WIN, b. SS-Galwien, SS-Halbregna, wlasowcy, banderowcy, anderowcy, behunowcy, esesmani, litwacy i lotwacy, biatorwardzieli rosyjscy itp.

„Najbardziej ruchliwa grupa stanowią Ukraińcy spod znaku Bander. Wobec nich pełna, lecz naturalna w Bawarii.

„Ukraiński Centr.” znajduje się w Augsburgu kierownikiem „Centra” jest Wasyl Smullak. W skład Ukraińskiego Komitetu Okręgowego w Augsburgu wchodzi prof. Czinka, inż. Iwonenko, inż. Romunuk, który pracuje

jednocześnie w UNRRA i nosi amerykański mundur wojskowy. Okręg posiada pismo pt. „Nowe życie”, którego redaktorem jest niejaki Krawczenko.

Ukraiński Komitet Okręgowy w Fuerth pod Norymbergą, z kierowniczką Złobinska na czele — wydaje dziennik „Czas”. W Regensburgu działa p. Bohm (nowe wydanie NSZ-łowa Bohuna - Dąbrowskiego) i por. Hanuszewski.

Organizacja tej wypadowej bazy faszyzmu przejawia zwiększoną działalność, wykorzystując tolerancję władz okupacyjnych i nietajoną życzliwość reakcyjnych żywiołów „schumacherowskiej” Rzeszy.

Oparciem dla działalności band ukraińskich jest przede wszystkim Anders, który utrzymuje ścisły kontakt z nacjonalistycznymi grupami emigrantów, a raczej kolaborantów wszystkich odcieni.

Od przemówienia wiceministra Wyszyńskiego minęło zaledwie dwa dni, gdy ofiarą kul ukraińskich faszystów padł najdzielniejszy żołnierz Demokracji i Wolności gen. Swierczowski.

Czy mord ten doszedłby do skutku, gdyby nie oparcie band UPA o legalne zaplecze „centrów” i „komitetów” w zachodnich strefach okupacyjnych Niemiec?

Czy bez winy jest i w tym wypadku Anders, duchowy przywódca Związku „Samostijnej” Ukrainy, stworzonego w imię walki z demokratyczną Polską i Ukrainą Radziecką?

Czy mielibyśmy w Polsce podziemie, gdyby nie istniały sztabi dyspozycyjne „kondryczków” w Murnau, Langwasser, Ludwigsburgu itp.?

Czy możliwym byłoby istnienie band zbrojnych na pograniczu ZSRR i Polski dwu zaprzyjaźnionych, bratnich narodów, gdyby nie materialna pomoc i ruszaki sztabów sakuprowanych w obozach uchodźczych?

Czy jest do pomysłowania logika pozostawiania w Niemczech ludzi, których przemocą wywieziono z ojczyzny stron i których przez lata gnębił hitlerowski obrawca?

Oszustwa, przekupstwo i terror zmuszają do pozostawiania na uchodźstwie ludzi słabych i obywatelnych.

Pewna jednak część „wysiedleńców” to renegeci i zdradcy, którzy w obawie przed zaśluzką karą korzystają z „azyłu” w obozach, w których siewą zamęt i prowadzą zbrodnia propagandę. Słuszne jest wielokrotnie żąda-

nie dopuszczenia do obozów przedstawicieli zainteresowanych rządów ZSRR, Polski i Jugosławii w celu wyjaśnienia faktycznego stanu rzeczy ludziom zastraszonym, biernym, oraz w celu wywołania przestępstw wojennych, którzy nie wyrzekli się swej zbrodniczej akcji i prowadzą ją systematycznie nadal. Odzywają się jednak sprzeciw.

Komu to wszystko dogadza i komu to wszystko potrzeba?

W imię jakich interesów chroni się przed odpowiedzialnością rezydystów zbrodni i pacholów faszyzmu?

Czas najwyższy zlikwidować

godzinowe gniazda faszystowskich bandytów.

My Polacy cierpieliśmy od faszystów wszelkich narodowości. Hitlerowcom nie ustępowali w okrucieństwach banderowcy i wlasowcy. Znamy litewskich szowinistów. Robotnicy wywiezieni do Niemiec, znają brutalność ukraińskich esesmanów i jugosłowiańskich „czetników”.

Tych ostatnich odczuwają jeszcze dziś przebywający w tych obozach, w których „czetnicy” stanowią straż i okradają wszystkich zgłaszających się na powrót do kraju.

Znamy skutki działalności An-

dersa, Kopańskiego, Tomaszewskiego i innych obrońców kapitalistycznego ustroju. Znamy tragedie emigracji i tragedie rodzin opuszczonych, oczekujących na swych żywciele, którym terror i fałsz zagradza drogę do ojczyzny. Znamy istotne cele niedobitków hitlerizmu i pacholów międzynarodowej reakcji. I dlatego przyłączamy się ponownie do protestu Związku Radzieckiego, mającego na celu pełną likwidację ognisk faszystowskich zbrodniarzy w zachodnich strefach okupowanych Niemiec.

STANISŁAWSKI

Wyjazd polskiej delegacji handl. do Rumunii

Po świętach wyjeżdża do Rumunii polska delegacja handlowa z dyrektorem Departamentu Galilem na czele. Wyjazd delegacji ma na celu przedłużenie obowiązującej obecnie umowy handlowej z Rumunią.

Przewidziane są dostawy rumuńskiej ropy naftowej. Polskimi artykułami eksportowymi będą przede wszystkim wyroby włókiennicze, żelazo i węgiel.

Brazylia reflektuje na meble polskie

W r. ub. głównym odbiorcą zagranicznym, jeżeli chodzi o nasze meble — była Anglia. Obecnie obwierają się przed nami nowe możliwości eksportowe.

Otrzymałmy ostatnio szereg ofert z Belgii, Islandii, Holandii i krajów Południowej Ameryki. Największe zainteresowanie naszymi przemyślnymi meblami okazuje Brazylia. Chłonność tego rynku stwarza dla naszego przemysłu meblarskiego poważne możliwości eksportowe.

Lużycanie nie rezygnują z niepodległości

Od oh. Antoniego Nawki, działacza lużyckiego, dostaliśmy następujący artykuł, który ze względu na jego aktualność zamieszczamy.

Pojawiające się od pewnego czasu w prasie polskiej wzmianki, jakoby Serbowie lużycy mieli zrezygnować, względnie zrezygnowali już z niepodległości, wywołały zamęt i konsternację w lużyczych szeregach społeczeństwa polskiego.

Wychodząc z założenia, że 1) szkodzi to niezmiernie sprawie lużyckiej, że 2) dotąd nikt z czołowych kierowników „Domowiny” nie zabierał głosu, by wyjaśnić sytuację (zresztą działacze na Lużycach faktycznie nie mają możliwości śledzenia prasy polskiej), że 3) jako rodowity Lużyczanin, od młodości stojąc w walce narodowościowej z niemiecką, po skończeniu wojny aż do listopada ub. r. pracując w centrach „Domowiny” w Budziszynie, stykając się z wszystkimi warstwami narodu lużycy-serbskiego, znam dobrze położenie na Lużycach,

zabieram głos, by naświetlić sprawę tak, jak się istotnie przedstawia i tym samym przysłużyć się swemu narodowi i zwłaszcza opinii o nim w oczach Polaków.

„DOMOWINA”, Związek Serbów Lużyczych, jest nacelną organizacją narodu lużycy-serbskiego. Założona w r. 1913 jako związek towarzyszy lużyczych, przekształciła się już za Hitlera w związek wszystkich Serbów lużyczych. Jako taka staczała zaciekłe walki z władzami hitlerowskimi, które zamierzały z „Domowiny” zrobić „Związek Niemców mówiących po lużycy” i tym samym zepchnąć cały naród lużycy z słowności do roli „nowoniemieckiego” lub „wenda-lijskiego” szepetu. Twardo brońta „Domowina” swojej lużyckości, za co Niemcy ją rozwiązały i w ślad za tym zdusił całe życie kulturalne Lużyczan. Tylko przegrana wojna uniemożliwiła Niemcom pełne wykonanie szatańskiego planu zgładzenia tego narodu słowiańskiego.

Po wojnie zmartwychwstała „Domowina” stawia sobie obok pracy kulturalnej i oświatowej wyraźny cel: Wywołanie narodu lużycy i Niemców i Niemców. Wracający z niemieckiego wzięcia działacze lużycy, wyzwoleni przez zwycięskie oddziały Armii Czerwonej, dobitnie zaakcentowali swoje dążenia słowami: „Pójdziemy budować własność ludowi swojemu”!

Koleje, jakimi toczyła się polityka ogólnosłowiańska, od której również zależna jest polityka Lużycy, zmusiły „Domowinę” do wybrania specjalnej taktyki, jaka zapewnić by mogła Lużyczanom możliwość konkretnej pracy w terenie. Taktyka ta pozostawała w zupełnej zgodzie z linią postępowania władz okupacyjnych radzieckich, jak i władz innych państw słowiańskich, od których Lużycanie oczekują i spodziewają się należytego poparcia i pomocy.

Kiedy więc państwa słowiańskie z Rosją Sowiecką na czele uznały za stosowne wystąpienie za jednością przyszlých Niemiec, a więc ipso facto przeciw systemowi niemieckich państw federacyjnych „również „Domowina” wypowiedziała się oficjalnie za tą koncepcją. To stanowisko „Domowiny” — źle pojęte i błędnie interpretowane — stało się widocznie przyczyną zarzucania jej „zrezygnowania z niepodległości”. W rzeczywistości koncepcja jedności Niemiec nie przesądza bynajmniej o przyszłych granicach

nowej Rzeszy, która i bez obszarów słowiańskich Lużyc może być zjednoczoną politycznie.

To był jeden punkt niewrażliwy, który spowodował tyle nieporozumień i który łączy się z drużym, mianowicie z współpracą „Domowiny” w pewnych okolicznościach z socjalistyczną partią jedności (SED). Przyczyn i pobudek tej współpracy (wydanie na polu zwalczania faszyzmu ale nigdy na polu narodowo-politycznym), szukać należy w zbieżności polityki SED i polityki ogólnosłowiańskiej w

sprawie reedukacji Niemców, aby ukrytym faszyzmem uniemożliwić szkodliwe działania.

Zadnym słowem nie zrezygnowaliśmy ani kierownictwo „Domowiny” ani ogół Lużyczan z programu wolności. Kierownicy „Domowiny” — sądząc po ich postawie ideowej, po ich całym charakterze, po składanych już od wielu lat dowodach bezinteresownej pracy i ofiarach na ołtarzu ojczyzny — nie zrezygnują z dążenia do niepodległości nawet wtedy, gdyby — nie z ich winy — wyłaczył miano Lużycy z grona wolnych i niepodległych państw słowiańskich.

Antoni Nawka.

Kat getta łódzkiego

Hans Biebow

wkrótce stanie przed sądem

W końcu br. rozpoczęło się przed sądem okręgowym w Łodzi proces Hansa Biebowa, szefa zarządu getta łódzkiego.

Hans Biebow oskarżony jest o to, że w okresie od 1 października 1940 r. do stycznia 1945 r. w Łodzi, będąc członkiem NSDAP, ludzkości, a mianowicie systematyczną eksterminację ludności żydowskiej, osądzonej przemocą w getcie.

Hans Biebow brał udział w morderstwach i fizycznym znęcaniu się nad ludnością żydowską, w akcji wywieżenia ok. 300 tys. żydów do obozów śmierci oraz kierował masowym rabunkiem mienia. Brał on również udział w dokonywaniu zabójstw osób spośród ludności cywilnej, w szczególności zaś w zabójstwie dr. Daniela Weiskopfa oraz zastrzeleniu wielu żydów, w tym również dzieci o nieustalonych nazwiskach.

Na rozprawie przesłuchanych zostanie 26 świadków, spośród pozostałych przy życiu „mieszkańców” — a właściwie więźniów getta łódzkiego. Ponadto w aktach sprawy znajduje się szereg dokumentów, dostarczonych

przez Żydowską Komisję Historyczną, dotyczących organizacji „ghettoverwaltung”, osoby oskarżonego, korespondencja oskarżonego z Gestapo, jak również 25 zdjęć fotograficznych, przedstawiających okrucieństwa w czasie wywożenia Żydów z getta łódzkiego.

Oskarżony Hans Biebow, został wydany Polsce, jako zbrodniarz wojenny. Sprawa jego będzie rozpoznawana przez sąd okręgowy w Łodzi. Oskarżenie wnosił będzie wiceprokurator sądu okręgowego w Łodzi Jerzy Lewiński.

Goście brytyjscy w Polsce

WARSZAWA, PAP. W dniu 2 b. m. przybyła do Warszawy, drogą lotniczą, wycieczka z Wielkiej Brytanii w składzie: członkowie Brytyjskiej Izby Gmin — H. Hyni, L. Hutchinson, I. D. Mack, Lord Douglas — członek Izby Lordów, I. Hammond — przewodniczący Związku Górników w Lancashire, P. Elherby — wicesekretarz Zw. Urzędników Państwowych, M. Fernoe — przedstawiciel Labour Party Szkocji, M. Baxter — redaktor socjalistycznego pisma „Forward” w Glasgow oraz H. M. C. Whinnie — współpracownik redakcji „Daily Herald”.

Przybyłych powitał na lotnisku: naczelnik Wydziału Informacji w MSZ dr. Fleszar oraz z ramienia ambasady brytyjskiej — charge d'affaires P. Broad.

Goście złożyli w Warszawie szereg wizyt oficjalnych i zwiedza miasto. Następnie udadzą się na Śląsk i Ziemię Odzyskaną, gdzie zwiedzą kolejno Wrocław, Wałbrzych, Rychbach i Katowice.

Cele i zadania spółdzielni pracy

Liczba spółdzielni pracy wynosi obecnie w Polsce 1542. Posiadają one ponad 12 tysięcy członków. W roku ub. przyrost nowych spółdzielni pracy wyniósł 528. Oczywiście, że z chwilą powstawania nowych spółdzielni pracy, wzrastają również szeregi związków.

W trosce o podniesienie dobrobytu materialnego świata pracy, Wydział Spółdzielczy przy KCZZ poświęca spółdzielniom pracy bardzo wiele uwagi, ponieważ te dają gwarancje wielu rzemieślnikom i fachowcom, którzy stają się współdziaławcami spółdzielni znacznie lepsze warunki pracy i płacy, aniżeli mogą to osiągnąć drogą własnej produkcji chatupniczej.

Wartość wyprodukowanych towarów przez spółdzielnie pracy wyniosła w r. 1948 18 miliardów

złotych. Spółdzielnie pracy zajmują w tej chwili drugie miejsce po spółdzielniach handlowych. Szczególnie na Ziemiach Odzyskanych spółdzielczość pracy rozwija się nadzwyczaj pomysłnie. Własnym wysiłkiem zorganizowano tam 399 zakładów produkujących różnego rodzaju towary przemysłowe.

Celem podniesienia sprawności organizacyjnej spółdzielni pracy Wydział Spółdzielczy przy KCZZ organizuje w przyszłym miesiącu kurs dla przeszkolenia działaczy związków zawodowych w tej dziedzinie. Kurs odbywać się będzie w Centralnym Ośrodku Szkoleniowym ZP. Rezydencyjnego Spółdzielni RP, w miejscowości Wola Justowska k. Krakowa.

Zarządy główne każdego zw. zaw. wydelegują na kurs po

dwóch kandydatów, którzy po 10-dniowym przeszkoleniu zajmą się organizowaniem spółdzielni pracy. Podobnie OKZZ-ty delegują po jednym kandydacie. Kandydatami na kurs nie mogą być jednak referenci wydziałów spółdzielczych przy OKZZ, dla których w czasie późniejszym zostanie zorganizowany specjalny kurs.

Tego rodzaju przeszkolenie działaczy zw. zaw. przyczyni się wydatnie do usprawnienia organizacyjnego spółdzielni pracy i uaktywnienia ich działalności na korzyść klasy pracującej.

Eksport Przemysłu Metalowego na poziomie przedwojennym

Udział eksportu wyrobów przemysłu metalowego w ogólnopolskim eksporcie wyniósł w r. 1,7% czyli utrzyma się mniej więcej na takim samym poziomie, na jakim stał przeciętnie przed wojną.

Wartość całego eksportu metalowego w cenach z 1937 r. stanowić będzie 3,5% zdolności produkcyjnej przemysłu metalowego,

co pokrywa się ze stanem, jaki istniał przed wojną (pod uwagę bierzemy przeciętną z ostatnich trzech lat).

Największa z europejskich cegielni

Wkrótce uruchomiona zostanie jedna z największych cegielni w

Europie — cegielnia „Krubin” w Ciechanowie. Cegielnia ta da produkcję około 25 milionów sztuk cegły rocznie.

4.5 tys. obrabiarek wyprodukujemy w roku 1947

Plan produkcyjny na rok 1947 przewiduje wykonanie 4.226 nowych obrabiarek. Obrabiarki wykonane będą w 14 zakładach naszego przemysłu metalowego. Wartość tej produkcji wyniesie ok. 50 milionów złotych przedwojennych.

Młodzież na straży Ziemi Zachodnich

POZNAŃ, 3. 4. W hali Targów Międzynarodowych w Poznaniu odbył się wielki wiec młodzieży poznańskiej, pod hasłem: „Zjednoczona młodzież na straży granic nad Odrą i Nysą”. W manifestacji wzięli udział przedstawiciele wszystkich organizacji młodzieżowych Wielkopolski. Do zebrania młodzieży przemówił przewodniczący Zarządu Głównego ZWM tow. Kowalski, podkreślając konieczność realizacji zasad jedności i współ-

pracy w utrzymaniu i zagospodarowaniu Ziemi Zachodnich.

W przyjętej następnie rezolucji, zgromadzeni zgłosili gotowość zwiększenia wysiłku w dziele odbudowy i zagospodarowania Ziemi Zachodnich. Zebrani wysłali telegramy do Prezydenta Rzeczypospolitej Bolesława Bieruta, Premiera Cyrankiewicza, Marszałka Polski Michała Żymierskiego i ministra Ziemi Odzyskanych Władysława Gomułka.

Ś. p. inżynier

WACŁAW ŁUKASZEWICZ

Dyrektor Produkcji Zjednoczenia Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych były Dyrektor Zakładów Wyrobów Ogniotrwałych „Gliwice” i ich pierwszy budowniczy

Zginął śmiercią tragiczną w wypadku samochodowym dnia 1 kwietnia 1947 r.

W Zmarłym tracimy wzorowego przełożonego, dobrego organizatora i wybitnego fachowca.

Cześć Jego pamięci!

DYREKCJA, RADA ZAKŁADOWA I ZAŁOGA ZAKŁADÓW WYROBÓW OGNIOTRWAŁYCH „GLIWICE”

1200kr

Zabezpieczanie remanentów poniemieckich na Ziemi Lubuskiej

Jak informuje Centrala Żelaza i Stali w Katowicach, w drugiej dekadzie marca zabezpieczono na Ziemi Lubuskiej dalsze remanenty poniemieckie. Konkretnie zabezpieczono 72 tony wyrobów hutniczych oraz wytworzy gotowe o ogólnej wartości

około 342 tys. zł. Za remanenty poniemieckie, przejęte na Ziemiach Odzyskanych przy końcu ub. roku oraz w styczniu i lutym 1947 r. składły główne Centrali Żelaza i Stali wpłaciły na FIOZO — dalsze 17.421.111 zł.

Przyjazd do Polski węgierskiej delegacji handlowej

W pierwszej połowie kwietnia r. przyjeżdża do Polski węgierska delegacja handlowa. Przewidywane jest podpisanie nowej umowy handlowej na jeden rok, oraz wyrównanie sald z dotychczas przeprowadzonych transakcji.

Delegacji polskiej przewodniczyć będzie dyrektor departamentu Gall.

Wymiana towarowa obejmie ze strony węgierskiej m. inn. ropę naftową i urządzenia inwestycyjne, ze strony zaś polskiej przede wszystkim węgiel.

Rokowania handlowe polsko-austriackie

W dniu 1 kwietnia r. odbyła się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu konferencja z przedstawicielami Austrii z ministrem pełnomocnym Engertem na czele, na której ustalono termin spotkania handlowych delegacji polskiej i Austrii.

Austriacy zaproszeni zostali do Warszawy na 15 kwietnia r. Tematem rozmów będzie przedłożenie dotychczas obowiązującej umowy handlowej, która wygasła dnia 31 marca r.

Na konferencji kwietniowej przewodniczyć będzie delegacji polskiej dyr. L. Horowitz.

Zasada rentowności przedsiębiorstw musi być zrealizowana

Na czoło zagadnień gospodarczych wysuwa się coraz bardziej wymagające rentowności przedsiębiorstw narodowych. Od pomyslnego rozwiązania tej sprawy zależy w znacznej mierze realizacja naszego 3-letniego planu gospodarczego.

Trudności, w których rozpaczą pracę nasz młody przemysł były ogromne. Bez grosza w kasach, bez doświadczenia w polityce cen i kalkulacji, bez kadry fachowych administratorów. Na błędach tego okresu wyrosło nasze późniejsze doświadczenie. Rozumiemy, że nie można było przebieć w jednym skoku etapu od chaosu i deficytu w naszym przemysle do stanu pełnej jego rentowności. Musimy go teraz przebiec ostrożnie, bez wstrząsów, stopniowo osiągając upragnioną rentowność.

Ale rozumiemy jednocześnie, że trzeba z okresem ząbkowania już skończyć. Zamknęliśmy go de facto i nie wolno nam więcej doń wracać.

Rok temu minister Minc rzucił hasło: musimy mieć nie tylko plan produkcyjny, ale również plan finansowy. Zrealizować

plan finansowy w każdym przedsiębiorstwie znaczy usunąć wszelkiego rodzaju przerosty i zaprowadzić racjonalną oszczędność w każdym przedsiębiorstwie. Ten problem rozwiążemy wówczas, jeśli u podstaw każdej naszej fabryki położymy komercyjną zasadę dochodowości.

Dyrektor fabryki, który będzie wiedział, że przedsiębiorstwo jego musi być samowystarczalne, że z dochodów przedsiębiorstwa musi on pokryć koszty surowców, robocizny, administracji i wykazać jeszcze czysty zysk, że Państwo nie da mu dotacji na pokrycie bieżących wydatków, taki dyrektor wynajdzie spod ziemi środki oszczędności, zaprowadzi na fabryce dyscyplinę pracy, finansów i materiałów i doprowadzi przedsiębiorstwo do stanu rentowności.

Mamy już w tej dziedzinie szereg osiągnięć. Mamy szereg przemysłów: np. włókienniczy, cukrowy, metalowy, które już dziś dają dochody. Dochody te są jeszcze nie wystarczające i musimy walczyć o podniesienie ich. Przemysły jednak: energetyczny, papierowy, węglowy, skórzany i inne są deficytowe. I tu sprawie

trzeba postawić poważnie, po gospodarsku: przedsiębiorstwa te muszą się opłacić!

W dotychczasowej jednak kampanii pod hasłem oszczędności ograniczamy się przeważnie do praktycznego wskazania, że na przykład na odpadkach można zarobić kilka milionów złotych, że znieśnienie przerostów biurokratycznych lub walka z brakami w produkcji — może być źródłem dodatkowych oszczędności itd. itd. Wszystko to są rzeczy słuszne, ale nie sięgają one sedna sprawy. Zasadnicze rozwiązanie problemu oszczędnościowego w przemyśle może nam przyświecać oparcie każdego przedsiębiorstwa państwowego o zasadę dochodowości i samowystarczalności. W ten sposób wyrwieśmy z korzeniem przyczynę, która rozdziła dotychczas przemyśle.

Zasady samowystarczalności przedsiębiorstw nie wolno nam przeprowadzić mechanicznie. Musi tu działać dobrze opracowany i rozumny plan produkcyjno-finansowy.

Są przemysły deficytowe, których konieczność istnienia podkrotowana jest wyższymi potrzebami Państwa.

Są przemysły pionierskie, do których Państwo będzie dokładało jeszcze przez dłuższy czas, zanim one pójdą o własnych siłach i staną się dochodowymi organizacjami.

Są wreszcie przedsiębiorstwa zaniechane, wymagające specjalnej sanacji finansowej i gospodarki. W stosunku do nich musi być ustalony nadzór i dany termin dla usunięcia przyczyn niedomagań. Mielimy np. taką sytuację w przemyśle bawełnianym, który jeszcze w początkach ubie-

giego roku dawał straty, a już przed koniec i w roku bieżącym przynosi dochód.

Ostatnie podążenia naszych władz idą wyraźnie i zdecydowanie w kierunku realizacji zasady rentowności przedsiębiorstw. Świadczy o tym decyzja Rządu o komercjalizacji wszystkich Cen-

tralnych Zarządów poszczególnych naszych przemysłów. Świadczą o tym zwłaszcza ostatni dekret o obrocie bezgotówkowym: Pierwsze kroki zostały zrobione i cel zostanie osiągnięty. Unarodowiony przemysł będzie rentowny i będzie źródłem dobrobytu mas.

Fala przesiedleńców wzmaga się z dnia na dzień

Z nastaniem wiosny ruch w śląskich punktach przeladunkowych znacznie się ożywił. Z Małopolski ciągną na Zachód coraz liczniejsze grupy przesiedleńców. Przeważnie jadą na Dolny Śląsk, nie należąc jednak do rzadkości transporty na Pomorze Zachodnie i do województwa gdańskiego.

„Maria Gorthon“ już jest na powierzchni

Swego czasu naladowany węgłem statek szwedzki „Maria Gorthon“ zatonął w porcie gdyńskim na skutek awarii. Prowadzone od dawna przez szwedzki zespół ratowniczy prace zostały uwięzione powodzeniem i dobiegają końca. Statek jest już na powierzchni i przypuszczalnie w przyszłym tygodniu podokreśnieniu prac zasadniczych zostanie odholowany do nabrzeża. Statek zostanie naprawiony w Gdyni i wyruszy normalnym rejssem do Szwecji. Szwedzki zespół ratowniczy przybył do Gdyni na holownik „Hermes“; Szwedzi wykonują swe prace przy wydajnej pomocy Wydziału Holowniczo-Ratowniczego GAL.

Odpowiedzi Redakcji

UJAWNIAJĄCYM SIĘ

„Dezerterski”. Przepięknie Wasze objęte jest dekretem o amnestii, a zatem, aby usunąć obawę przed odpowiedzialnością należy się ujawnić.

Ziętński Jan, Katowice, Komisia dla Ujawniających się w Katowicach mieści się przy ul. Łompy (róg Powstańców). Sprawy amnestii dotyczące osób przebywających w więzieniu lub aresztach należy kierować do osobności go prokuratora.

„Sowa” — Sosnowiec. Po uzyskaniu bliższych i szczegółowych informacji wyjaśniamy, że przepięknie Wasze podlega pod stosowanie dekretu o amnestii. Hodorowski Roman, Kraków. Możecie się ujawnić. Wystąpił Wasze — zresztą niezbyt niebezpieczne — puszczony zostają w niepamięć. Koleje Waszego, który przechodził te same koleje losu, nakłonić również do ujawnienia się.

„J. CZYTELNIKOM

(579) Gogolin Leon, Bielszów. W tym wypadku możecie jedynie odwołać się do Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej przy Prezydium Rady Ministrów w Warszawie. Odwołanie należy przesać za pośrednictwem miejscowej Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej.

(580) Otolński, Sosnowiec. Wdowa, wychodząca powtórnie za mąż, przybiera nazwisko nowe go męża. Poprzednie nazwisko może nosić tylko w połączeniu z nazwiskiem obowiązującym.

(581) Muskała Wincenty, Sosnowiec. Możliwość wyjazdu do Brazylii są bardzo małe. Zrealizowanie ich zależne jest od powodu. Wpierw należy zwrócić się do Ministerstwa Spraw Zagranicznych o paszport, a o wizy wyjazdowe do Poselstwa R.P. w Brazylii (Rio de Janeiro 30 Rua Sa Ferraira).

(582) Stefan Herzwinkel. Podanie o przyjęcie do szkół oficerskich należy kierować przez oddolną Rejonową Komendę Uzupełnień.

(583) „Stary Czytelnik”, Będzin. Poruszoną przez Was sprawą zainteresowaliśmy kompetentne czynniki, które — mamy pewność — wyciągną wobec winnych daleko idące konsekwencje.

(584) Stary Czytelnik, Pyskowitz. Wynagrodzenia za pracę, wobec odmowy uszczerbienia go Wam, należy domagać się drogą sądową. Rozporządzenia takiego nie znamy.

(585) Falewska Maria. Wyczerpujących i jasnych odpowiedzi udzieli w tych sprawach Urząd dla Spraw Repatriacji Polaków z ZSRR, Warszawa, ul. Rakowiecka 4.

„Tydzień Kultury“

w województwie śląsko-dąbrowskim

Wojewódzka Rada Kultury zainicjowała zorganizowanie na obszarze całego województwa śląsko-dąbrowskiego — „Tygodnia Kultury” w m. czerwcem br. Będzie ono wielkim przeglądem sił i osiągnięć w dziedzinie kultury poszczególnych instytucji, związków, placówek, artystów zawod. i samorodnych talentów. „Tydzień Kultury” połączony będzie z uroczystościami z okazji 150-tej rocznicy urodzin Józefa Łompy. W ramach Święta Kultury przewidziane są uroczystości o charakterze lokalnym we wszystkich miastach i wsiach oraz uroczystości w stołecznym województwie. Szczegółowy program uroczystości opracują powołane w tym celu komitety lokalne.

Podstawą planu są: 1) mobilizacja wszystkich placówek i ludzi pracujących w dziedzinie kultury i sztuki. 2) wymiana — imprez.

Rada Kultury zwraca się z prośbą do wszystkich o nadsyłanie opinii, projektów itp. dotyczących Święta Kultury i jak najszerszego udziału w nim społeczeństwa. Adres W. R. K.: Katowice, ul. Warszawska 37.

Prace Komisji Świetlicowej WRK

Przy Wojew. Radzie Kultury ukonstytuowała się Komisja Świetlicowa, która odbyła w mieście marcu dwa posiedzenia. Pierwsze z nich poświęcone było sprawom organizacyjnym Komisji, — drugie, miało charakter sprawozdawczy. Członkowie Komisji zapoznali się z stanem prac świetlicowych: Wojew. Zw. Sa-

łowski, Chłopskiej, Zw. Zaw. Chemiczów, Kuratorium O. S. i TUR-u. Na następnym posiedzeniu przedstawiciele Zw. Zaw. Górników, Metalowców i organizacji młodzieżowych zapoznają Komisję z poczynaniami swych organizacji. Równoległe Komisja opracowuje plan akcji szkoleniowej kierowników świetlic, sposoby dostarczenia im wartościowego materiału instrukcyjnego i repertuarowego. Komisja zawiadamia wszystkich kierowni-

ków świetlic, że do Poradni Świetlicowej już dziś można zwracać się z pytaniami, projektami itp. listownie lub osobiście (Katowice, ul. Francuska 12, II piętro, pokój 70 — lokal Tow. Teatrów i Muzyki Ludowej). Komisja sygnalizuje użycie się niezbędnych w pracach świetlicowych nowych wydawnictw: „Teatr Ludowy” (Red. Warszawa, Reja 9) oraz „Poradnik Muzyczny” (Red. Łódź, Jaracza 19), zawierających wiele cennego materiału.

Udział ZSRR w Targach Poznańskich

Kierownik wydziału radzieckiej izby handlowej Pokrowski udzielił korespondentowi PAP następujących informacji o radzieckich eksponatach na Targach Poznańskich.

Pośrodku są radzieckiej będzie ustawiony, sporządzony z dużej stalowej i szkła lotniczego, 7-metrowy model jednej z wież moskiewskiej Kremla ze słynnymi kremlewskimi kursorami, które na znaną melodię wybijają będą każdą godzinę, zaś rano i wieczorem przy otwieraniu i za myknięciem wystawy będą wykonywały hymn Związku Radzieckiego. Podstawę centralnego stoiska zbudować będą motywy 16 republik związkowych i widoki współczesnej Moskwy. Specjalne wykresy i fotografie zobrazują powojenny plan 5-letni i zasoby eksportowe ZSRR. Na 28 stoiskach będą wystawione towary eksport-

owane przez 12 radzieckich organizacji eksportowych. Wśród wystawionych towarów znajdują się obrabiarki, samochody, łożyska kulkowe, aparatura kinematograficzna i radiowa, wyroby walcowane z niklu, brązu i aluminium, wyroby z syntetycznego kauczuku, instrumenty lekarskie, dywany, wyroby z kamieni uralskich itp.

Bogato reprezentowany będzie dział futrzarski oraz tkanin. W dziale produktów spożywczych wystawione będą konserwy, wina, wyroby cukiernicze, słodycze wschodnie itp. Trzy wielkie stoiska poświęcone będą wydziałom radzieckim. Jak podaje „Moskowskij Bolszewik”, urządzenie pawilonu radzieckiego i duża partia radzieckich towarów eksportowych, zostały już załadowane do wagonów i wysłane z Moskwy.

Młodzież polska zagranicą

Młodzież polska, która pozostaje jeszcze zagranicą, żywo interesuje się życiem kraju, a poprzez organizowanie młodzieżowych klubów informuje zagranicę o problemach na jej polu, krzycząc jednocześnie przyjaźń młodzieży słowiańskiej.

Stowarzyszenie Studentów Słowiańskich na Węgrzech, którego za daniem jest propagowanie kultury słowiańskiej wśród młodzieży węgierskiej, skupia w swych szeregach liczne kolo studentów polskich czynnie pracujących w zarządzie i poszczególnych komisjach Stowarzyszenia.

Obroty Państwowej Centrali Handlowej

Według ostatnio dokonanych obliczeń obroty Państwowej Centrali Handlowej za rok 1946 wyniosły ogółem ponad 10,4 miliarda zł.

Na pierwszym miejscu znajdują się artykuły włókiennicze (około 5 miliardów zł.) dalej cukier (ponad 2,6 miliarda zł.), ziemniaki (706,8 mil. zł.) i artykuły metalowe (ponad 260 mil. zł.). Ogółem lista towarowa obejmuje 24 rodzaje artykułów.

Największymi obrotami wykazały się wojewódzkie oddziały: Katowice (około 2,4 miliarda zł.) i Łódź (około 1,3 miliarda zł.).

Staniem tego klubu zorganizowanego został również w Toronto Klub Młodzieży Uniwersyteckiej. Oba te kluby postawiły sobie za cel krzewienie polskości wśród młodzieży na emigracji oraz nawiązanie jak najściślejszej współpracy z organizacjami młodzieżowymi w kraju.

Na terenie Francji, obok licznych drużyn harcerskich, wzrasta ilość kół OMTUR-owych, które prowadzą działalność wychowawczą i oświatową w ścisłej współpracy z innymi organizacjami młodzieżowymi. Studenci polscy we Francji pracują w kółach AZWM „Zycie” i ZNMS; zacieśniając coraz bardziej współpracę zarówno zagranicą jak i ze swoimi organizacjami w kraju.

W Toronto zorganizowany został ostatnio Polsko-Kanadyjski Klub Młodzieży, skupiający przede wszy-

skim dzieci polskich emigrantów. Staraniem tego klubu zorganizowana została również w Toronto Klub Młodzieży Uniwersyteckiej. Oba te kluby postawiły sobie za cel krzewienie polskości wśród młodzieży na emigracji oraz nawiązanie jak najściślejszej współpracy z organizacjami młodzieżowymi w kraju.

Na terenie Francji, obok licznych drużyn harcerskich, wzrasta ilość kół OMTUR-owych, które prowadzą działalność wychowawczą i oświatową w ścisłej współpracy z innymi organizacjami młodzieżowymi. Studenci polscy we Francji pracują w kółach AZWM „Zycie” i ZNMS; zacieśniając coraz bardziej współpracę zarówno zagranicą jak i ze swoimi organizacjami w kraju.

Walka z lodem na Bałtyku przy pomocy dynamitu

Służba hydrograficzna naszych portów otrzymała wiadomość o powstaniu gór lodowych na Bałtyku. Na wysokości portu gdańskiego jedna taka góra od pewnego czasu stanowi zromulą sensację dla mieszkańców Wybrzeża. Szerokość jej wynosi 40 m, a wysokość 8 m.

We Władysławowie lód trzyma się jeszcze wewnątrznych basenów, chociaż dostęp do niego jest już całkowicie wolny od lodów. Projektuje się rozsadzanie lodu przy pomocy dynamitu.

Spółdzielnie sprzedają rowery

Warszawa. Spółdzielnia Zawarla Umowę z Zjednoczeniem Przemysłu Motoryzacyjnego o wyłączność sprzedaży całej produkcji rowerów i części zamiennych do rowerów dla spółdzielni i handlu prywatnego. Ceny ustalone zostały następująco: w handlu dla użytkownika rower męski z piastą „Torpedo” zł. 9,300, męski z kołem wolnobiegowym — 8,900 zł., damski z piastą „Torpedo” — 9,500 zł. damski z kołem wolnobiegowym — 9,200 zł.

Obecnie Władysławowo stanowi bardzo ważny punkt dla naszego rybackstwa, łowiącego na otwartym Bałtyku. Z portu Władysławowa często korzystają również rybacy duńscy.

Obecnie Władysławowo stanowi bardzo ważny punkt dla naszego rybackstwa, łowiącego na otwartym Bałtyku. Z portu Władysławowa często korzystają również rybacy duńscy.

Studenci poznańscy wzywają do ujawniania się

Na wspólnym zebraniu przedstawicieli bratnich pomocy, organizacji ideowo-wychowawczych i kół naukowych w gmachu Uniwersytetu Poznańskiego, uczestnicy zebrania powzięli rezolucję, w której wzywają wszystkich studentów, pozostających jeszcze w organizacjach nielegalnych, do ujawniania się.

Rezolucję podpisały bratnie pomoce uczelni poznańskich, kół naukowe, organizacje ideowo-

245 nowych szoferów

Przed Państwową Komisją Egzaminacyjną stanęło w Jeleniej Górze 250 kandydatów na kierowców pojazdów mechanicznych. Z tej liczby tylko 5-ciu nie zdało, a więc Dolny Śląsk ma o 245 szoferów więcej.

Obie partie, jako samodzielne, niezależne i równorzędne organizacje polityczne szanować będą wzajemne swoje struktury organizacyjne, nawiązując w wszystkich ogniwach jak najściślejszą współpracę i współdziałanie. Obie partie uzgadniają będą stanowisko wobec ważnych zagadnień politycznych i gospodarczych przed publicznym sformułowaniem.

Obie partie wychowywać będą swoich członków w duchu jedności klasy robotniczej, uświadamiając ich o doniosłej roli jednolitego frontu, podstawowej gwarancji utrwalenia zwycięstwa mas pracujących i demokracji.

(Z „Umowy o jedności działania i współpracy PPR i PPS”)

U progu sezonu Gdzie spędzimy okres urlopu

Niebo jest intensywnie niebieskie a taskrawe wiosenne słońce świeci jak na wielkim propagandowym afiszu zachęcającym do dalekich i ciekawych podróży.

Choć to dopiero pierwsze prawdziwe wiosenne dni mieszkańcy miast z utęsknieniem liczą tygodnie dzielące ich od urlopów i bez troskich czasów. — Gdzie pojedziemy w tym roku? — staje się już dziś tematem licznych rozmów i szczegółowych rozważań.

ZALESIONIE SZCZYTNY. WODA I GÓRSKIE POWIETRZE

W okolicach podgórskich malowniczo ustronno górskie pociągają. Gęsta sieć schronisk, przejętych ostatnio przez Biuro Podróż Orbis zapewni w czasie górskich wycieczek, wygodny nocleg i odpoczynek. Oprócz starych dla niejednego znanych już szlaków: Jeleniej Góry, Karpacza czy Szklarskiej Poręby wiele jest jeszcze na Dolnym Śląsku nieznaną, a wartych zwiedzenia rzeczy. Czy wiele osób było w Oboornikach, przepięknym źródło-wisku w Kocih Górach, gdzie

ściągały tłumy kuracjuszków, aby leczyć swe słabe płuca? Przed wojną było tu siedem luksusowo wyposażonych sanatoriów, a tysiąc jasnych i schludnych willi napełniało się tłumem przyjezdnych.

Można być w górach a jednocześnie odbywać wycieczki motorówką. Na jeziorach sudeckich, koło Pączkowa na Odmuchowskim lub na leżącym na północ od Jeleniej Góry jeziorze Piliłowickim, bityszą 24 kilometrytę tafle wodne a wokół wznoszą się zalesione zbocza. Kto jest miłośnikiem jezior pociągnie go niewątpliwie, mało znane a jakże malownicze Pojezierze Mazurskie.

STATKIEM I ŻAGŁÓWKĄ. PRZEZ WOJ. OLSZTYŃSKIE Ministerstwo Komunikacji przy gotuje szereg dogodnych połączeń między Olsztynem a Łuczynami, które króluja nad krainą jezior. Aż na północ do Węgorbki i na południe do Pisu przebiegać będą pociągi, docierając aż do Mikolajek i Orzysz. A stamtąd już tak niedaleko do najpiękniejszego jeziora w Polsce do Śniardw. Śniardwy mają 160 km

kw. i powierzchnia jest dwukrotnie większa od Naroczy. Okrąg mazurski obiecuje wczasowiczom niejedną niespodziankę i atrakcję. Przez długi przesyk 100 km kanał łączący Ostrodę z Elblągiem, będą mogli oni przejechać pasażerskim statkiem a dużo silnych i nieznanych wrażeń oczekuje ich na pochylniach. Kanał ten ma jedyną bodajże urządzenie, gdzie statki nie spływają przez śluzy, lecz opuszczane są na grubych stalowych linach. Elbląg będzie na pewno jednym z najbardziej ożywionych ośrodków turystycznych. Jedną z najbardziej znanych miejscowości letniskowych, Łysa Góra, gdy tylko zakończona zostanie odminowywanie morza, otworzy swe wrota dla turystów. Łysa Góra otoczona ze wszystkich stron murem wśród ciemnego lasu o wyjątkowo gęstym podszyciu, jest jednym z najpiękniejszych zakątków Ziemi Odrzykańskiej.

OD GDAŃSKA DO SZCZECINA

Już w maju kursować będą statki między Gdańskiem i Szczecinem. Będzie to niezwykle atrakcyjna podróż, a trasa i rozkład jazdy są pomyślane w ten sposób, aby można było odwiedzić po drodze wszystkie nadmorskie miejscowości. Nikt nie będzie się już uskarżał na złe połączenie z Uską czy Kołobrzeciem. Świnoujście — Szczecin to

odległość niewielka, gdy przebywać się ją mknącą rozpryskującą spienioną wodę motorówką — i o tym pomyślano w przewidywaniu używanego ruchu w czasie obecnego lata. Pomorze Zachodnie ma wiele bardzo pięknych i posiadających lecznicze właściwości uzdrowisk, z których na pierwsze miejsce wysuwa się Połczyn-Zdrój.

ZAGRANICZNI TURYSYCI

Pięknie położone i zdrowe miejsce wypoczynkowe są nie tylko ośrodkiem naszych zainteresowań, ale nęcą też bardzo zagranicznych turystów. Ministerstwo Komunikacji ze względu na duże korzyści, jakie może nasz kraj osiągnąć w związku z napływem zagranicznych gości, dużą wagę przywiązuje do usprawnienia połączeń kolejowych z zagranicą. Już w najbliższych miesiącach projektuje się wprowadzenie pociągów bezpośrednich między Jugosławią, Szwajcarią, Francją i Czechosłowacją. Istniejące połączenia ze Szwecją już dziś umożliwiają zbliżenie nas z tym krajem, który przejawia żywe zainteresowanie naszymi uzdrowiskami i sygnalizuje rynek przyjazd pierwszych turystów.

Wiosna nadeszła, lato się zbliża, spędzmy je pod hasłem: Poznaj swój kraj, jedź na Ziemię Odrzykańską.

J. W.

Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych

Około min. pracy i opieki społecznej z dnia 18 marca, została uregulowana sprawa obliczenia należności za pracę w godzinach nadliczbowych.

Około min. pracy i opieki społecznej z dnia 18 marca, została uregulowana sprawa obliczenia należności za pracę w godzinach nadliczbowych.

Około min. pracy i opieki społecznej z dnia 18 marca, została uregulowana sprawa obliczenia należności za pracę w godzinach nadliczbowych.

- a) Stawki zasadnicze (miesięcznej bez premii, tygodniowej, dziennej lub godzinowej), wynikającej z tabeli płac i zasad resowania;
- b) Dodatków lokalnych (stoleczny, zachodni, morski);
- c) Dodatków za uciążliwą lub szkodliwą pracę, o ile układy zbiorowe lub umowy indywidualne takie dodatki przewidują;
- d) Dodatków wyrównawczych, dodatków za wysługę lat i innych stałych, niezależnych od wyników pracy, dodatków pieniężnych do wynagrodzenia.

Przy wynagrodzeniu akordowym — za pracę normalną, stanowiącą podstawę do obliczenia dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych, uważa się stawki wynagrodzenia według tabeli przy uwzględnieniu bez zachętek akordowej, lecz z dodatkami, jak w punktach a, b, c i d.

Obliczony od tych stawek do 50% włącznie lub 100% włącznie nadliczbową godzinę pracy dodaje się do wynagrodzenia akordowego, obliczonego na podstawie wydanej ilości pracy i umówionej jednostkowej stawki akordowej.

Układy zbiorowe pracy, względnie umowy uzupełniające, mogą przewidywać obliczenie dodatku za godzinę nadliczbową także w stosunku do pełnego zarobku, uzyskiwanego w okresie (z uwzględnieniem zachętek akordowej oraz nadwyżki akordowej), jak również w stosunku do premii i deputatów branzowych (świadczenia w produktach, wyprowadzonych przez dany zakład pracy).

Stosowanie jednak tego rodzaju umów w przemyśle państwowym.

Świąteczny numer

„CO TYDZIEŃ POWIEŚĆ“

jest już w sprzedaży

CIĘKAWA POWIEŚĆ!

KOLUMNĄ HUMORU!

RÓZRYWKI UMYSŁOWE!

119)

PIETROWERSZYHORA

LUDZIE

przełożył: Leopold Lewin

I nagle, wyłączwszy motor i zaświeciwszy dwa reflektory, maszyna poleciała na ogniska. Stało się jasno: to „Douglas”. Teraz, jak zazwyczaj, pikuje nad ogniskami i ogląda placyk, a ja tymczasem zdążyć na nowo zebrać ludzi.

„Trzeba oświetlić kamieniołomy i wypuścić dwie białe rakiety!”

Wrzasnąłem:

— Wszyscy na miejsca! — i wybiegłem na pole w chwili, gdy maszyna zbliżała się do pierwszego ogniska. Wtem, od razu za ogniskiem „Douglas” podskoczył raz — silnie, drugi raz — słabiej, i hamując zagrzątał motorem. Stałem zdumiony, a maszyna już leciała wprost na mnie, coraz to zwalniamy biegi. Nie zdążyłem znaleźć czerwonej rakiety (zresztą było już za późno), gdy samolot zahamował w odległości dwudziestu metrów ode mnie. Zatrzymał się kilka sekund, i zaczął rzeczowo obracać się w stronę ostatniego ogniska, zwalniamy biegi.

— Łunc, żebyś zdechł, Łunc! — usłyszałem za sobą entuzjastyczny głos Kowpaka.

Stary leżał na ziemi, podścielony sobie swój węgierski kożuch. Nie zauważyłem go przedtem.

— Tak, zdaje się — powiedziałem i pobiegłem do samolotu.

Wyłączywszy motory, zaczęli wychodzić z kabiny ludzi w futrzanych kombinezonach. To był rzeczywisty Łunc.

wym i uspołecznionym wymaga uprzedniej zgody właściwego ministra, wydanej w porozumieniu z ministrem pracy i opieki społecznej.

W zakładach pracy przemysłu państwowego, w których zachęta kordowa była dotychczas wliczona do podstawy obliczeniowej dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych, stan ten pozostaje nadal, lecz wymaga wyrażenia zgody przez resortowe ministerstwo.

Do podstawy obliczeniowej dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych nie wchodzi:

- a) Świadczenia w naturze lub ich ekwiwalenty gotówkowe (z wyjątkiem ew. deputatu branzowego), jak wyrównanie sprawozdania kartkowego, wyżywienie w stołówce, deputat węglowy;
 - b) dodatki rodzinne;
 - c) zwrot opłat szkolnych;
 - d) zwrot kosztów dojazdu do pracy.
- Pracownicy wyjeżdżający w sprawach służbowych, nie są objęci przepisami o normach wynagrodzenia za godzinę nadliczbową, gdyż warunki ich pracy zasadniczo różnią się od warunków pracy na miejscu w zakładach pracy.
- Diety, wypłacane za podróże służbowe, obejmują również wynagrodzenie za godzinę nadliczbową, ew. przepracowane w czasie podróży, a pracownikom delegowanym w podróże służbową nie przysługuje prawo do odzyskania dodatkowego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.
- Nie dotyczy to pracowników fizycznych, wysłanych na roboty poza siedzibę stałego miejsca pracy, jak również pracowników umysłowych (np. majstrów), pracujących razem z takimi pracownikami fizycznymi. Tym pracownikom, o ile pracują w godzinach nadliczbowych, należy wypłacać poza dietami, należnymi im zgodnie z regulaminem diet — wynagrodzenie za godzinę nadliczbową pracy faktycznie przepracowanej, nie wliczając do czasu pracy czasu zużytego na podróż.
- Czas zużyty na podróż powinien być wliczony do czasu pracy, jeśli chodzi o dojazd z siedziby zakładu do miejsca pracy i z powrotem, o ile pracownik nie otrzymuje diet (dotyczy to pracowników, którzy po przybyciu, na stałe miejsce pracy są kierownikami do pracy w innym miejscu).
- Pracownikom, zajmującym stanowiska kierownicze, którzy dysponują samodzielnie swoim czasem, nie przysługują wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.
- Wynagrodzenia tego nie otrzymują również pracownicy przemysłu państwowego, pobierający dodatki funkcyjne.

Z ruchu wydawniczego

Polski Związek Zachodni, Okr. Mip., wydał dotychczas 26 broszur popularno-naukowych, dotyczących Ziemi Odzyskanych. Są to ogłoszone drukiem wykłady z pierwszego kursu informacyjnego o Ziemiach Zachodnich, prowadzonego przez Uniwersytet Jagielloński i Akademię Górniczą w Krakowie. Ostatnio wydaną broszurą jest „Zarys geografii gospodarczej Pomorza Zachodniego” Stanisława Pietkiewicza. Nakładem Instytutu Śląskiego, w serii II — Zagadnienia gospodarcze Śląska — ukazała się broszura inż. E. Kwiatkowskiego p. t. „Pięć tez gospodarczych nowej Polski”. Publikacja ta jest syntetycznym uzupełnieniem referatu autora p. t. „Prawo podwójnego oddziaływania morza i zaplecza”, wygłoszonego dnia 20 października 1946 r. w Gliwicach na Konferencji Naukowej, zorganizowanej przez Instytut Śląski i poświęconej zagadnieniom rzeki Odry. Tezy gospodarcze inż. Kwiatkowskiego, szczegółowo uzasadnione i wszechstronnie oświetlone, w ujęciu referatowym były wyłożone przez autora dnia 4 listopada 1946 r. na Konferencji w Prezydium Rady Ministrów.

Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „Książka” wyszła z druku praca prof. Jana Dembowskiego p. t. „Nauka radziecka”. Książka znanego biologa ma na celu za-

Nowy plan regionalny dla akcji przesiedleńczej

Departament Osiedleńczy Ministerstwa Ziemi Odzyskanych ustalił w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych, nowy plan regionalnego przesiedlenia ludności z Polski centralnej na Ziemię Odzyskaną. Oto szczegóły tego planu, który będzie podstawą tegorocznej akcji przesiedleńczej:

Woj. krakowskie zasiedla następujące powiaty: w woj. wrocławskim — Dzierżonów, Trzebnica, Milicz, Wołów, Świdnica, Strzelin, Olawa, Brzeg, Namysłów, Oleśnica, Wrocław, Świdnica, Środa, a w woj. szczecińskim — Wałcz, Złotów, Człuchów oraz Szczecinek.

Woj. rzeszowski — skieruje osadników ze swego terenu do następujących powiatów w woj. olsztyńskim — Susz, Morąg, Ostroda oraz Nidzica (dawn. Nibork), względnie do powiatów woj. wroclawskiego — Góra, Lubin, Legnica, Złotonia, Bolesławice, Szprotawa, Głogów, Koźuchów, Żary, Żagan i Zgorzelec.

Z woj. łódzkiego, osadników kieruje się tylko do następujących powiatów woj. szczecińskiego: Chojna, Myślibórz, Choszczyno, Pyrzyce, Gryfin, Starogard, Nowogard, Łobez, Kołobrzeg, Gryfice, Kamień, Szczecin i Wolin (Uznam Wolin).

Woj. kielecki zasiedla powiaty: Drawsko, Białogard, Koszalin, Misko, Bytów, Sławno i Słupsk w woj. szczecińskim, zaś w woj. gdańskim — Gdańsk i Łębork.

Woj. lubelskie wysła osadników do powiatów: Baranów, Górzyczko, Kętrzyn, Mragowo, Pisz, Reszel, Szczytno i Węgorzewo woj. olsztyńskiego.

Z woj. białostockiego kieruje się osadników na powiaty: Elk, Olecko i Goldap tegoż województwa. Również powiaty woj. poznańskiego, które należały do

znajomości czytelnika z życiem nauki w Związku Radzieckim. Autor opisuje prace Instytutu Naukowego, pracownicy uniwersyteckich, przedstawia organizację muzeów, rezerwów przyrody i placówek ochrony przyrody oraz organizację radzieckich bibliotek naukowych. Omawiając dorobek uczonych radzieckich autor, jako biolog, czyni przegląd wyłączonej pracy przyrodniczych, zaznaczając, iż ujęcie całością pracy uczonych radzieckich przekracza możliwości jednostki. Książkę zdobi wiele ilustracji.

Dnia 1 kwietnia 1947 r. w czasie podróży służbowej w wypadku samochodowym pod Bolesławem na Dolnym Śląsku, zginął tragicznie śmieciarz

inż. WACŁAW ŁUKASZEWICZ

dyrektor Zjednoczenia Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych w Gliwicach

W Zmarłym trafił Polski Przemysł Hutniczy wybitnego ceramika, dzielnego organizatora i ofiarnego pracownika. Cześć jego pamięci!

Erzekwie żałobne odbędzie się w piątek, dnia 4 kwietnia 1947 r. o godz. 16-tej w sali konferencyjnej Z. P. M. O. przy ul. Dubois 16 w Gliwicach. Po czym nastąpi odprowadzenie zwłok na wczelny spoczynek na cmentarzu przy ul. Lipowej.

CENTRALNY ZARZĄD PRZEMYSŁU HUTNICZEGO W KATOWICACH

12091r

Uwaga na stonkę ziemniaczaną

Od kilkudziesięciu lat rolnictwo europejskie stale jest alarmowane pojawieniem się groźnego szkodnika, który niszczy łączy ziemniaczane. Szkodnikiem tym, jest stonka ziemniacz. (chrząszcz kolorado — Leptinotarsa decemlineata). Historia jej wędrowki do Europy sięga drugiej połowy XIX wieku.

Po raz pierwszy zauważono stonkę w przelich amerykańskich. Razem z kolonistami powędrowała do Północnej Ameryki, atakując plantacje ziemniaczane. Mając pokarm i dogodnie warunki zaczęła gwałtownie mnożyć się, i dotarła do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Przywieziona na okrętach z Ameryki, w krótkim czasie pojawiła się w Europie. W czasie obecnej wojny pojawiła się w Olsztynie i w Gorzowie a w roku ubiegłym w okolicach Kielc, gdzie zniszczyła zupełnie plantacje ziemniaczane. Energiczna akcja pozwoliła na tymczasowe zło-

kalizowanie szkodnika. Stonka ziemniaczana posuwa się rocznie z szybkością od 140 do 200 km.

Jakie środki stosować w chwili stwierdzenia stonki? Otóż po zawiadomieniu najbliższego urzędu gminnego oraz Stacji Ochrony Roślin, należy przecedzić pole przegladając każdy krzaczek i niszczyć dojrzałe chrząszcze larwy i jaja. Zaatakowany krzak należy oznaczać palikami, żeby można było z łatwością odszukać gniazda stonki. Przy silnym rozwoju należy wszystkie krzaki wraz z płożem wyłopać i złożyć na jednym miejscu na żarowym polu. Krzaki te po wysuszeniu palik lub głęboko zakopać w ziemi, oblawszy poprzednio benzolem lub lizolem. Na zachodzie, oprócz wymienionych środków, stosują jeszcze wstrzykiwanie do głąb dwudziestki węgla (100 gr. na 1 m. kwadratowy).

Z polecenia Ministerstwa Roln. i Ref. Rolny teren żarzony ma być zbudany w terminie od 15 V. do VII 1947 r.

Z posiedzeń komisji sejmowych

Kultury i Sztuki

Sejmowa komisja kultury i sztuki rozpatrywała na posiedzeniu w dniu 2 bm. sprawę wydania dzieł Adama Mickiewicza. Po wyczerpującej dyskusji, w której zabierał głos obecny na posiedzeniu wiceminister kultury i sztuki tow. Kruczkowski i po zaznaczeniu się z rezultatami prac komitetu redakcyjnego narodowego wydania dzieł Mickiewicza w zakresie pierwszych czterech tomów — komisja wypowiedziała się za ograniczeniem komentarzy do niezbędnego minimum (Przyjęty w tej sprawie wniosek głosi, że wszelkie ustępy powinny mieć charakter popularny, a nie naukowy, z wyjątkiem dzieł Adama Mickiewicza, przede wszystkim jako wielkiego poety, do czytelnika współczesnego, wydobycie i podkreślenie bliskiej w dziełach Mickiewicza nurt myśli postawowej oraz powiązań twórczości A. Mickiewicza z życiem współczesnym i problematyką jego epoki. Wniosek ten został zgłoszony przez posła Wasowskiego.

Poza tym komisja przyjęła do wiadomości, że są w przygotowaniu

projekty ustawy o muzeum w Oświęcimiu i Majdanku. Ustępy te będą przedstawione na najbliższej sesji Sejmowej. Otwarcie muzeum na Majdanku i Oświęcimiu przewiduje się w czerwcu 1947 roku.

Na zakończenie obrad postanowiono no zwrócić się do Premiera z prośbą o kontynuowanie wygasających z dniem 1 kwietnia rb. subwencji dla szeregu instytucji kulturalnych i artystycznych w sumie 4.250.000 zł.

Pracy i Opieki Społecznej

Na odbytym w dniu 2 bm. posiedzeniu sejmowej komisji pracy i opieki społecznej postanowiono wystąpić na plenum Sejmu z wnioskiem o zatwierdzenie następujących dekretów: O zmianie ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu referent poseł Sokorski — (PPR), o zmianie niektórych przepisów ustawy o układach zbiorowych pracy (referent poseł Kuryłowicz — PPS), o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych i o organach administracji zapobiegania in-

walidackiego (referent poseł Krygier — PPS), o ubezpieczeniu społecznym (referent poseł Beluch — Bełski — PPS), o zmianie przepisów o utworzeniu rad zakładowych (referent poseł Witczewski — PPR).

Wyznaniowej i Narodowościowej

Na porządku dziennym posiedzenia sejmowej kom. wyznaniowej i narodowościowej w dniu 2 bm. rozpatrywano sprawozdanie posła Józefa Ordyńca (SD) o dekrete w sprawie zmiany dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25, 11, 26 roku o stosunku państwa do Kościoła ewangelicko - augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Po dyskusji, w której zabierali głos przedstawiciele Ministerstwa Ziemi Odzyskanych i Ministerstwa Administracji Publicznej dyr. Quirint i Demiaczyk — komisja postanowiła zwrócić się z wnioskiem o opracowanie projektu nowego dekretu w tej sprawie.

Czekawostki

z całego świata

WAŻ — OKULARNIK ZATRZYMAŁ POCIĄG

W pobliżu pociągów Pesawar-Bombaj, biegnących z zawrotną szybkością przez gąszczy Indii Środkowych — ktoś nagle podciągnął za hamulec. Pociąg stanął, a funkcjonariusze kolejni, którzy szukali przyczyny, struchleli z przerażenia: w sieci na bagażę leżał obryzany rozmiarów okularnik, czekając na zdobycie. Na szczęście pojawił się w krytycznym momencie oficer wojsk indyjskich, który celnym strzałem zastrzelił węża na miejscu. Gdy pociąg ruszył i podróżni uspokojili się, ktoś znowu podciągnął za hamulec bezpieczeństwa: tym razem znaleziono w siatce bagażowej aż cztery węże. Dwa zdążyły zleźć z półki i spacerowały spokojnie po korytarzu wagonu. Po dokładnej kontroli znaleziono jeszcze jednego węża. Wagon opróżniono, opieczkowane i odczepione od pociągu na najbliższej stacji. Po przeprowadzonym dochodzeniu, ustalono, że w wagonie jechała ekspedycja naukowa, która wiozła z sobą te węże dla celów naukowych. Wskutek nieuwagi personelu dozującego — węże wylazły na swobodę i spowodowały tym samym popłoch wśród pasażerów i spóźnienie pociągu o trzy godziny.

Kiedy ustąpiło podniecenie i rozległy się słowa powitania, Kowpak mocno uściśnął rękę Łunca, a potem odprowadził go na bok, pragnąc widocznie, aby ich nie słyszełi podkomendni.

— Sam wylądowałeś?

— Sam.

— A czegoś się nie rozejrzał?

— A bo co?

— Wszyscy lotnicy wpięw się rozglądają, a potem lądują.

— Ee, co tam zobaczysz. To tak, dla czystego sumienia.

— Co, lotnik nie widzi nigdy swojej śmierci?

— Tak jest... A poza tym przecie między nami umowa: jeżeli nadajecie radiogram, to znaczy, że można lądować... Kowpak milczał. Zbliżył się Rudniew.

— Semeń Wasylewiczu, ot towarzyszu Łunc przyleciał do nas...

— Toć widzę. Dobrzeście wylądowali, towarzyszu. Tylko, że trochę niespodzianie...

— Mamy do was zaufanie. Taka przecie umowa. Zresztą wszystko jedno, w nocy i tak ląduję się na ślepo.

— Zaufanie — wielka rzecz. Trzeba wyczuwać ramię sąsiada, z którym leżysz w tyralierze, idziesz do ataku...

— Tak, ale to w piechocie, Semeń! A to przecie lotnictwo, to to samo co kawaleria albo marynarka. Tak u nas było w tamtej wojnie.

— A w tej inaczej, towarzyszu Kowpak — poważnie powiedział Łunc.

— Tak, trzeba wyczuwać łokieć towarzysza" — myślałem zawsze na wspomnienie tego lądowania Łunca.

Następnego dnia Niemcy ruszyli do ataku. Czy rozdrażnił ich Pawłowski swoją operacją gospodarczą, czy też wywachali, że w stepie wylądował samolot, dość, że na zajęte przez nas wioski natarło kilka kompanij, przetrzuconych autami z Czarnobyla i Owruca.

Przyjęliśmy bitwę. Musieliśmy zatrzymać pastwisko jeszcze choćby na jedną noc. Łunc przyleciał wczoraj na zwiady. Dziś miały przybyć trzy samoloty, co oznaczało, że pięćdziesięciu rannych polec. na Wielką Ziemię. Co

prawda, w rezultacie tej bitwy mieliśmy jeszcze niejedną maszynę rannych, ale lądowisko utrzymaliśmy.

Ostatnią maszyną poleciał do Moskwy Korobow. Było mi przykro rozstać się z tym odważnym korespondentem. Ale zdawałem sobie sprawę, że więcej nie ma już u nas nic do roboty... „Jaka będzie z tego korzyść, jeżeli skreśli u nas kark? Może my, a w każdym razie wielu z nas zginie — wtedy on opowie o nas.

— Bądź zdrów, Losza.

— Coś tak posmutniał, Piotrowicz? — zapytał ze współczuciem.

— Ot, tak...

— Chce się do Moskwy?

— Oczywiście. Ale to nie to... Przykro jednak. Natkniesz się nagle na kostuchę i... „pięśni o nas nie zaśpiewają”. Nie zasłużyliśmy przecie na to...

— No, przestań, wszystko będzie dobrze.

— List oddaj.

— Jutro rano będę u twoich, ucałuję Żeńkę...

Z daleka wzbily się w gwiazdziste niebo salwy erkaemów. To ostrzeliwali się otaczający nas Niemcy i nasza obrona.

— Jak myślisz, czy Łunc potrafi wnieść się wysoko?

— zapytałem Korobowa.

— Oczywiście, nie. Przeskoczmy, pikując. Nie zdążą się przygotować!

Umilkliśmy. Pomyślałem o naszym projekcie, który Korobow wiozł ze sobą do Moskwy.

Zegnając się koło samolotu Łunca uściśnąłem Korobowowi jeszcze raz rękę i odwróciłem się. Było mi ciężko na sercu.

Zahuczały motory. Korespondent „Prawdy” znikł w luku. Pęd powietrza odrzucił mnie w bok. Maszyna Łunca, pikując, poleciała na wschód.

Po minucie niebo w tej stronie przecięły pęk ognistych nici.

Czekaliśmy, czy nie rozlegnie się wybuch i nie wzbije się w niebo ogień.

NOWY SPOSÓB WALKI Z MO-LAMI

Nowy sposób walki z molami został opracowany w Sztokholmie. Jak wynika ze sprawozdań z dokonanych doświadczeń, podobno środek ten działa dość skutecznie. Oto toward, który chętny ochronić przed molami, ogreza się do temperatury, aż 65 stopni, aby zniszczyć wszystkie możliwe zarodki szkodników wełnianych i bawełnianych, następnie szybko ochładza się do temperatury zamrażania i w tym stanie utrzymuje się cały czas w magazynach. Sposób ten zapobiega pono deskonalnie niszczącemu działaniu tych szkodników, ale oczywiście przez czas magazynowania i wobec tego znajduje tylko zastosowanie w wielkich magazynach ubra-niowych.

